

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.**PL**

Nr 2 (150), 28 stycznia 2015

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Zima w mieście

Co przygotowały miejskie placówki dla dzieci i młodzieży?

Świadomość tworzy
obywatelskość

Rozmowa z Wojciechem Rakiem

Rok zwykłej pracy

Felieton Prezydenta
Miasta Krakowa





THE WORLD CUP
OF TENNIS®



I RUNDA GRUPY ŚWIATOWEJ



POLSKA VS ROSJA



7-8.02.2015, KRAKÓW ARENA

BILETY: WWW.ABILET.PL

WWW.FEDCUP.COM

WWW.PZT.PL



/FEDCUP



@FEDCUP

SHOW YOUR COLOURS # FEDCUP

SPONSOR TYTULARNY



BNP PARIBAS
The bank for a changing world

SPONSOR MIĘDZYNARODOWY



SPONSORZY MECZU



MIASTO GOSPODARZ



PATRONI MEDIALNI



wprost

SPORTOWY



interia

WWW.KRAKOW.PL



Młodszy uczeń w szkole – działania Krakowa

We wrześniu 2015 r. do pierwszych klas szkół podstawowych obowiązkowo pójdą wszystkie sześciolatki. Nie jest to jednak pierwszy rok, w którym młodsze dzieci rozpoczynają naukę w szkole.

W obecnym roku szkolnym w klasach pierwszych uczy się ok. 2500 sześciolatek, młodsze dzieci z wcześniejszych roczników kontynuują natomiast naukę w klasach drugich, trzecich i czwartych. Praca z tymi dziećmi to ogromne wyzwanie dla kadry nauczycielskiej, dlatego Gmina Miejska Kraków od lat prowadzi działania przygotowujące nauczycieli do pracy z młodszymi dziećmi na każdym etapie ich nauki. Oczywiście niezwykle istotne było przygotowanie bazy szkół na przyjęcie sześciolatek i te działania również sukcesywnie były prowadzone przez ostatnie lata. Niemniej Gmina Miejska Kraków doskonale zdaje sobie sprawę z tego, że ważniejsze może okazać się właśnie przygotowanie nauczycieli do pracy z młodszym dzieckiem.

W związku z tym w minionych latach organizowane były szkolenia z cyklu: „Uwaga! Młodsze dziecko w szkole” – najpierw dla nauczycieli klas I–III, a następnie IV–VI („Młodszy uczeń na progu II etapu edukacyjnego”) dotyczące całokształtu spraw związanych z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego. Szkolenie składało się z sześciu spotkań i zakładało realizację ok. 25 godzin dydaktycznych. Każdy blok tematyczny odnosił się do innego zagadnienia, realizowany był w czasie czterogodzinnego spotkania (I cykl odbył się w miesiącach: marzec–czerwiec 2014 r., II cykl: październik–grudzień 2014 r.).

Zorganizowano również cykl szkoleń metodycznych przeznaczony dla nauczycieli poszczególnych przedmiotów kl. IV–VI szkół podstawowych „Uwaga dziecko o rok młodsze w szkole – metody i formy pracy z młodszym uczniem”. Dla wszystkich dyrektorów szkół podstawowych i przedszkoli organizowane były także konferencje szkoleniowe pod hasłem „Sześciolatek, nie trać roku – uwaga dziecko o rok młodsze w szkole”. Zorganizowano również warsztaty dla wychowawców świetlic pn. „Dostosowanie metod i form pracy do potrzeb dzieci sześciolatków”.

W styczniu tego roku w ramach cyklu „Blżej dziecka” został uruchomiony przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nr 4 program „6-latek w szkole – i co dalej?”, na podstawie 4-letnich dobrych praktyk i doświadczeń. Program w sposób szczególny jest adresowany do nauczycieli i wychowawców klas IV.

W drugiej połowie marca br. planowana jest duża konferencja „Młodszy uczeń na progu II etapu edukacyjnego”, która omówi dotychczasowe doświadczenia, pokaże dobre praktyki, ale też najważniejsze problemy. Planowana jest również przy tej okazji organizacja zajęć warsztatowych dla nauczycieli.

Warto podkreślić, że świadomość wyzwania, jakim jest obecność i funkcjonowanie młodszego dziecka w szkole, ma każdy dyrektor szkoły. On też, nie czekając na pojawiające się problemy, zobowiązany jest do uwzględnienia tej tematyki w szkoleniach i doskonaleniu nauczycieli, a także bieżącego reagowania na niepokojące sygnały.

Redakcja KRAKOWA.PL

KONKURS

W poprzednim numerze zadaliśmy następujące pytania: 1. Ile oddziałów wchodzi w skład Muzeum Historycznego Miasta Krakowa? 2. Ile nowych ekspozycji MHK pozyskało w 2014 r.? Prawidłowe odpowiedzi to: 1. W skład Muzeum Historycznego Miasta Krakowa wchodzi 14 oddziałów. 2. MHK pozyskało w 2014 r. 1900 ekspozycji. Zwycięzcy konkursu: Jaromir Ruta, Teresa Machowska oraz Ewa Pastuszek otrzymają bezpłatne karty wstępu do oddziałów MHK ufundowane przez placówkę.

A oto najnowsze pytania konkursowe: 1. Jaki konsulat wrócił do Krakowa po pięcioletniej przerwie? 2. Jak nazywa się nowa odsłona akcji „Weźże gadaj ciszej”? Odpowiedzi (wraz z imieniem, nazwiskiem oraz numerem telefonu) prosimy nadsyłać na adres: redakcja@um.krakow.pl do 2 lutego 2015 r. Prosimy także o dołączenie oświadczenia: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie przez UMK moich danych osobowych na potrzeby konkursu”. Na zwycięzców czekają nagrody!



Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Informacji, Turystyki i Promocji Miasta, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3–4

Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3–4, pok. 156, I piętro, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl

Redaktor naczelny: Beata Klejbuk-Goździńska

Współpracownicy: Jan Machowski, Michał Kozioł, Małgorzata Kubowicz, Kinga Sadowska, Beata Sabatowicz, Katarzyna Maleta-Madejska, Magdalena Bartlewick, Katarzyna Fiedorowicz-Razmus, Joanna Dubiel, Damian Zelezik, Szymon Gatlik, Błażej Siekierka

Zdjęcia: Wiesław Majka, Paweł Krawczyk. Okładka: fot. Elżbieta Marchewka

Projekt graficzny: PReTEKST. Korekta: Magdalena Kędzińska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio

Druk: Business Point Nakład: 30 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3–4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w szpitalach miejskich i siedzibach jednostek miejskich.

KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: al. 29 Listopada 95, ul. Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Wysłouchów 22a, ul. Wysłouchów 27, ul. Kamińskiego 1b, ul. Długa 63, ul. Beskidzka/Witosa 28, ul. św. Tomasza 25, ul. Librowszczyzna 4, ul. Krowoderska 24, ul. Kałwaryjska 42, ul. Książna (Biedronka), ul. Słoneckiego 9, ul. Powstańców 34c, ul. Kościuszki 17, os. Bohaterów Września 58, ul. Misiółka 1, ul. Jerzmanowskiego 12, ul. Nowohucka 52, al. Krasiciego 30, ul. Bora-Komorowskiego 31, ul. Pawia 5, ul. Nowohucka 33a, ul. Cwiklińskiej 18, ul. Wadowicka 6.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 11 lutego.

W numerze:

ZIMA W MIEŚCIE

4. Zima w mieście

Co przygotowały miejskie placówki dla dzieci i młodzieży?

MIASTO

8. Świadomość tworzy obywatelskość

Rozmowa z Wojciechem Rakiem

9. Kiedy pojedziemy ekspresówką?

O jednej z najpotrzebniejszych inwestycji w Krakowie

10. Zuzanna i Jan najpopularniejsi

Rok 2014 w liczbach

10. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

11. Rok zwykłej pracy

Felieton Prezydenta Miasta Krakowa

12. Konsulowie w Muzeum AK

Noworoczne spotkanie z korpusem dyplomatycznym

KULTURA

13. Nie tylko dla teatromanów

Do 20 lutego można zgłaszać nominacje

14. Weźże gadaj ciszej!

„Opera Narodowa, czyli Tramwaj zwany Polska”

DLA SENIORÓW

15. Konkretne działania Rady Krakowskich Seniorów

Rozmowa z Antonim Wiatrem i Marianem Krzewińskim

SPORT

16. Nowe areny sportu dla wszystkich

Gdzie w Krakowie można pograć?

17. Wielkie święto tenisa

Będą emocje!

RADA MIASTA KRAKOWA

18. Dukaty dobra na aukcji

400 zł z licytacji dla WOŚP

18. Zmarła honorowa obywatelka

Kraków pożegnał Danutę Michałowską

19. Okiem Przewodniczącego

Budżetowe boje i przeboje

20. Tramwaj i budżet obywatelski

Po Komisji Dialogu Obywatelskiego

20. Sesje RMK na żywo

Od 28 stycznia posiedzenia można oglądać online

21. Kraków miastem dialogu

Rozmowa z Dominikiem Jaśkowcem

22. Kalendarium Przewodniczącego RMK i wiceprzewodniczących

23. Głos Dzielnic

HISTORIA

24. Karnawał po krakowsku

Jak to drzewiej bywało...

25. Kalendarium krakowskie

26. Ogłoszenia

Zima w mieście



Pozostały już niespełna trzy tygodnie do zimowych ferii. Dla wszystkich, którzy będą spędzać wolny czas w Krakowie, miejskie placówki przygotowały bogatą ofertę interesujących zajęć. Jest w czym wybierać, dlatego warto zapoznać się z propozycjami domów i klubów kultury, bibliotek i muzeów i już teraz zapisać się na zajęcia!



fot. archiwum Nowohuckiego Centrum Kultury

Nowohuckie Centrum Kultury

al. Jana Pawła II 232, www.nck.krakow.pl,
tel. 12 644-02-66

W dniach 16–27.02. odbędzie się Festiwal Teatrów dla Dzieci, w którym wystąpią teatry z wielu miast Polski, prezentując na Scenie NCK swoje najciekawsze spektakle. Przez 10 festiwalowych dni dzieci zobaczą 10 spektakli, a tegorocznej edycji będzie towarzyszyć szereg wydarzeń. Podczas festiwalu dzieci zostaną zaproszone do wzięcia udziału w głosowaniu na najciekawszy spektakl teatralny. W programie m.in. „Trzy świnki”, „Ośle serduszko: „Królowa Śniegu”, „Smakołyki ciotki Klotki”. Bilety na poszczególne spektakle: 15 zł. Informacje i zamówienia: Biuro Promocji i Organizacji Widowni tel. 12 644-02-66, wew. 55, e-mail: rezerwacja@nck.krakow.pl. Szczegółowy program festiwalu dostępny na: www.nck.krakow.pl.

Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta

os. Zgody 1, www.krakownh.pl,
tel. 12 644-24-32

Ferie z Ośrodkiem Kultury Kraków-Nowa Huta to doskonały sposób na nudę oraz na aktywne, twórcze i bezpieczne spędzenie czasu. W programie zimowej akcji m.in. wyjścia do kina, na lodowisko i do teatru, warsztaty w muzeach i zajęcia plastyczne. Nie zabraknie także rozmaitych wycieczek, m.in. do Jaskini Solnej, a także do parku rozrywki Energylandia w Zatorze. Na spragnionych wyzwaniach czekać będą ścianki wspinaczkowe oraz gry i zabawy ruchowe. Zajęcia poprowadzą doświadczeni instruktorzy. Szczegółowy program zajęć turnusów (I: 16–20 lutego, II: 23–27 lutego) w klubach ośrodka można znaleźć na stronie www.krakownh.pl, zapisy na poszczególne zajęcia wraz z opłatą (ok. 50–60 zł za turnus, w zależności od programu) przyjmowane są w klubach. Należy się spieszyć, gdyż liczba miejsc jest ograniczona.

Klub „Aneks”

ul. Mycielskiego 11, e-mail: aneks@krakownh.pl

Klub „Dukat”

ul. Styczna 1, tel. 12 645-17-90,
e-mail: dukat@krakownh.pl

Klub „Herkules”

ul. Karaszevicza-Tokarzewskiego 29,
tel. 12 681-00-77, e-mail: herkules@krakownh.pl

Klub „Jedność”

ul. Drożyska 3c, tel. 12 681-00-70,
e-mail: jednosc@krakownh.pl

Klub „Jędrus”

os. Centrum A 6a, tel. 12 644-68-10, wew. 21,
e-mail: jedruss@krakownh.pl

Klub „Karino”

ul. Truskawkowa 4, tel. 12 681-02-00,
e-mail: karino@krakownh.pl

Klub „Krzesławice”

ul. Wańkowicza 17, tel. 12 644-80-06,
e-mail: krzeslawice@krakownh.pl

Klub „Mirage”

os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645-72-09,
e-mail: mirage@krakownh.pl

Klub Ośrodka Kultury

os. Zgody 1, tel. 12 644-24-32,
e-mail: osrodek@krakownh.pl

Klub „Pod Kasztanami”

ul. Płoszczyzny 1, tel. 12 681-01-99,
e-mail: podkasztanami@krakownh.pl

Klub „303”

os. Dywizjonu 303 1, tel. 12 681-39-78,
e-mail: klub303@krakownh.pl

Klub „Wersalik”

os. Ogrodowe 15, tel. 12 644-13-52,
e-mail: wersalik@krakownh.pl

Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida

os. Górali 5, www.okn.edu.pl,
tel. 12 644-27-65 w. 18

Tegoroczna akcja „Zima w mieście” potrwa od 16 do 27 lutego, w tym czasie, w godzinach od 10.00 do 14.00 dzieci w wieku od 7 do 11 lat będą mogły uczestniczyć w różnorodnych zajęciach; w programie m.in. zajęcia teatralne, warsztaty tańca „Rozańczona Kula Ziemska”, Mała ART Zona – Mała animacja, „Bajkowe safari” – warsztaty animacji, zajęcia plastyczne „Zaczarowany domek”. Opłata: 10 zł za dzień od dziecka. Zapisy: tel.: 12 644-27-65, wew. 18, 17, e-mail: sekretariat@okn.edu.pl.

Klub „Kuznia”

os. Złotego Wieku 14, www.kuznia.edu.pl,
tel. 12 648-08-86, e-mail: klub@kuznia.edu.pl

W ofercie klubu m.in. warsztaty plastyczne, art recykling, pilates z piłkami dla dzieci, zajęcia sportowo-rekreacyjne, taneczne, teatralne, gry i zabawy stolikowe, projekcje filmów rodzinnych.

Centrum Kultury „Dworek Biało- pądnicki”

ul. Papiernicza 2, www.dworek.krakow.pl,
tel. 12 420-49-50

Tematem tegorocznych spotkań jest KOSMOS, czyli odpoczynek i zabawa, ale także wszystko, co ciekawe nie tylko na Ziemi, ale w całym wszechświecie. Zajęcia będą mieć charakter



► warsztatów edukacyjnych z wykorzystaniem elementów plastycznych, muzycznych oraz ruchowych. W programie m.in.: warsztaty gry na bębenkach, pokaz sztuki walki kendo, warsztaty teatralne, warsztaty plastyczne, spektakl teatralny, gry i zabawy muzyczne, krzyżówki, projekcje filmowe, czytanie, wycieczki edukacyjne. Zajęcia w godz. 8.00–16.00, koszt: 150zł/os. + obiady.

Szczegółowe programy poszczególnych klubów: „Chelm”, „Mydlniki”, „Paleta”, „Przegorzały”, „Vademecum” oraz „Wola” można znaleźć na stronie Centrum w zakładce: Kluby.

Klub Kultury „Mydlniki”

ul. Balicka 289, tel. 12 637-97-12, zapisy.mydlniki@dworek.eu

Klub Kultury „Vademecum”

ul. Radzikowskiego 29, tel. 12 637-40-95

Kluby zapraszają dzieci w wieku 3–6 i 7–12 lat na filmowo-muzyczne ferie. Uczestnicy będą mieli okazję m.in. nagrać płytę w prawdziwym studiu nagrań i poznać historię oraz tajniki tworzenia filmów, przygotować pokaz mody czy zagrać w zespole instrumentalnym. Dzięki współpracy z festiwałem Etiuda&Anima codziennie będzie okazja do obejrzenia niekomercyjnych animacji i poznania pracy operatora kinowego. Kino Agrafka pozwoli na obserwację pracy nowoczesnego kina cyfrowego. Podsumowaniem każdego turnusu będzie Gala prezentująca całotygodniową pracę – film, nagranie, koncert, wystawa prac.

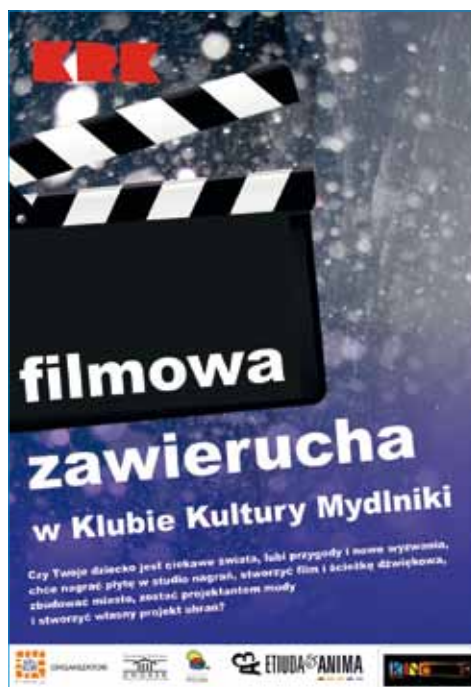
Dla młodszych dzieci – w Krainie Zabaw Puchatka w Mydlnikach oraz Krainie Zabaw Smerfów w Klubie „Vademecum” – przygotowano zajęcia plastyczne, olimpiady dla najmłodszych oraz zabawy muzyczne. Zimowa Zawierucha trwa od godz. 8.00 do 16.30; koszt 1 dzień/os. – 15 zł (bez posiłku). Liczba miejsc jest ograniczona, obowiązują zapisy online i telefoniczne.

Dom Kultury „Podgórze”

ul. Sokolska 13, www.dkpodgorze.krakow.pl, tel. 12 656-36-70, 12 656-18-90, 12 656-45-43

DK zaprasza uczniów szkół podstawowych w dniach 16–27.02., od poniedziałku do piątku, w godz. 10.00–14.00.

W programie m.in.: Kraina Zabaw Plastycznych: zajęcia w zakresie malarstwa, rysunku, rzeźby, grafiki, konkursy plastyczne: „Kraków zimową porą”, „Śnieżne wycinanki”, kompozycje z wyobraźni; zajęcia sportowo-rekreacyjne: zabawy sprawnościowe na śniegu w parku Bednarskiego, konkurs na śniegową rzeźbę, sporty zimowe – zjeżdżanie na sankach, jabłkach z górki w Podgórzu, wyjście na kręgielnię; Ferie z X Muzą: wyjście do kina, minifestiwal filmów o zimie, konkurs filmowy; Spacerzy ze sztuką Krakowa: poznawanie krakowskich zabytków połączone z konkursami tematycz-



Warsztaty filmowe Zajęcia muzyczne Projektowanie kreatywne

**Półkolonie zimowe
dla 7-12 latków
zajęcia od 8:00 do 16:00
koszt: 15zł/dzień**

Wszystkie szczegóły
dostępne są na stronie Klubu:
<http://mydlniki.dworek.eu/>
Facebooku:
<https://www.facebook.com/klub.kultury.mydlniki>
oraz pod nr telefonu: 533 356 008

Otwarcie nagrywania online lub techniczne.
KONIEC WYKONANIA OGRANICZENIA. DOSTĘPNOŚĆ KOLEJNOŚĆ ZWIĄZANA.
Organizator zastrzega sobie prawo do zmian w programie.

[facebook.com/klub.kultury.mydlniki](https://www.facebook.com/klub.kultury.mydlniki)

nymi, zwiedzanie krakowskich muzeów i galerii; zabawy twórcze: warsztaty sztukatorskie, makramy, tworzenia ozdób z filcu; spotkania przy grach logicznych i planszowych: zawody w układaniu puzzli na czas, kalambury, rozgrywki szachowe, gry planszowe. Udział w zajęciach jest bezpłatny.

Na zajęcia w ramach „Akcji Zima” zapraszają również:

Centrum Kultury „Ruczaj”

ul. S. Rostworowskiego 13,
www.ckruczaj.pl, tel. 12 266-09-73
(zapisy tel. w godz. 13.00–21.00)

Dla dzieci w wieku 8–13 lat, codziennie w godz. 10.00–15.00; koszt 1 tyg./os. – 35 zł.

Klub Kultury „Piaskownica”

ul. Łużycka 55, I piętro, www.klubpiaskownica.pl,
tel. 505 244 274, 12 652-10-10

Dla dzieci klas I–VI, codziennie w godz. 10.00–14.00. Udział w akcji jest bezpłatny, z wyłączeniem wycieczek i wyjść do kina. Zapisy telefoniczne lub w klubie od 2 lutego.

Klub Kultury „Kliny”

ul. Biskupa Albina Małysiaka 1, www.kkkliny.
krakow.pl, tel. 501 332 149

Zajęcia od 16 do 20 lutego, w godz. 10.00–15.00; koszt 1os. – 100 zł.

Centrum Sztuki Współczesnej „Solvay”

ul. Zakopiańska 62, www.solvay.krakow.pl,
tel. 12 266-98-12, 12 268-20-38

Dla dzieci klas I–VI, codziennie w godz. 10.00–14.00; udział w zajęciach – bezpłatny.

OSIEDLWE KLUBY KULTURY DK „Podgórze”:

- ISKIERKA, ul. Żywiecka 44, tel. 12 266-03-45, 519 309 350
- KOSTRZE ul. Dąbrowa 3, tel. 12 267-56-29, 519 309 345
- PRZEWÓZ ul. Łutnia 1, tel. 12 653-22-59, 519 309 346
- PYCHOWICE – zajęcia w Szkole Podstawowej nr 62 (ul. Ćwikłowa 1, tel. 500 044 956) i Oratorium przy Parafii w Pychowicach (tel. 500 044 956)
- RYBITWY, ul. Rybitwy 61, tel. 12 653-11-31, 519 309 347
- SKOTNIKI, ul. Batalionów Chłopskich 6, tel. 12 262-51-06, 519 309 349
- SOBONIEWICE, ul. Kuryłowicza 115, tel. 12 451-83-44, 519 309 348
- WOLA DUCHACKA-WSCHÓD, (zajęcia w Gimnazjum nr 27, ul. Malborska 98), tel. 12 655-91-77, 519 309 357
- ZBYDNIOWICE, ul. Matematyków Krakowskich 102, tel. 12 659-71-20, 519 309 352
- WRÓBLOWICE, ul. Niewodniczańskiego 72, tel. 12 654-95-63, 519 309 351
- DOK „TECZA”, ul. Praska 52, tel. 12 266-90-80, 519 309 358
- TYNIECKI KLUB KULTURY, ul. Dziewiarzy 7, tel. 12 267-51-24, 519 309 354
- DWÓR CZECZÓW, ul. ks. Popieluszki 38, tel. 12 651-39-13, 12 651-39-12

Śródmiejski Ośrodek Kultury

ul. Mikołajska 2, www.lamelli.com.pl,
tel. 12 422-08-14, 12 422-19-55

Dla dzieci w wieku 6–12 lat przygotowano cykl warsztatów „MALI ODKRYWCY” – projekt,

w którym uczestnicy każdego dnia dokonują nowych odkryć i mimo tego, że zostają w mieście – bawią się znakomicie. W programie m.in. bloki tematyczne: „Kto ukradł nasze cukierki?” – warsztaty detektywistyczne, „Morskie opowieści” – odkrywamy wodny świat, „Z uśmiechem przez Polskę” – czego nie wiemy o naszym kraju?, „W laboratorium małego naukowca” – wkraczamy w świat eksperymentów, „Jak zrobić coś z niczego?” – znajdujemy zastosowanie dla surowców wtórnych, „Cyrkowe szaleństwo” – poznajemy sztukę cyrkową, „Akademia małego artysty” – poznajemy tajniki rysunku, „Tańce świata” – uczymy się kroków najpopularniejszych tańców, „Kulinarium” – poznajemy smaki i zapachy, „Wielki finał – bal balonowy!”, „Warsztaty aktorskie” – poznajemy siebie i swoje możliwości.

Zajęcia od poniedziałku do piątku w godz. 9.00–15.00; wstęp wolny.

BIBLIOTEKI

Jak co roku ofertę dla dzieci, które podczas ferii zostają w mieście, przygotowały także krakowskie biblioteki. Do wspólnego spędzenia czasu na zajęciach plastycznych, literackich, ruchowych, spotkaniach edukacyjnych, głośnym czytaniu bajek, wycieczkach w ciekawe miejsca zapraszają: Śródmiejska Biblioteka Publiczna w Krakowie z filiami (www.sbpkrakow.pl), Nowohucka Biblioteka Publiczna w Krakowie z filiami, (www.biblioteka.krakow.pl), która zaprasza na „Kolorowe ferie w Bibliotece” (cykl projektów inspirowany kolorami), a także Krowoderska Biblioteka Publiczna ze swoimi filiami (www.kbp.krakow.pl). Szczegółowy program zajęć można znaleźć na stronach placówek; zapisy telefoniczne lub osobiście w danej filii. Wstęp na zajęcia – bezpłatny.

MUZEA

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa zaprasza dzieci i młodzież do skorzystania z szerokiej oferty zajęć. Od 16 do 27 lutego w muzeum odbędzie się kilkadziesiąt warsztatów (m.in. plastycznych, bronioznawczych, teatralnych, architektonicznych, choreograficzno-tanecznych, ilustratorskich), gier i zabaw oraz pokazów filmowych adresowanych do różnych grup wiekowych. W akcji udział weźmie dziewięć oddziałów MHK: Pałac Krzysztofora (Rynek Główny 35), Podziemia Rynku (Rynek Główny 1), Kamienica Hipolitów (pl. Mariacki 3), Fabryka Emalia Oskara Schindlera (ul. Lipowa 4), Apteka Pod Orłem (pl. Bohaterów Getta 18), Ulica Pomorska (ul. Pomorska 2), Dom Zwierzyniecki (ul. Królowej Jadwigi 41), Dzieje Nowej Huty (os. Słoneczne 16).

Udział w zajęciach jest bezpłatny. Zajęcia odbywają się przy udziale co najmniej pięciu osób (maks. 25 osób). Informacja i rezerwacje: Centrum Obsługi Zwiedzających, Rynek Główny 1, tel. 12 426-50-60, e-mail: info@mhk.pl. Szczegółowy program dostępny jest na stronie: www.mhk.pl.

Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie przygotowało dla młodzieży cykl bezpłatnych zajęć pn. „Odpowiedzi na ferie” (17–21, 24–28 lutego, godz. 11.20). W jego ramach realizowane będą m.in. tematy: „Co widzi oko? Kolory”, „Co widzi oko? Iluzje”, „I co teraz? Ciekawe ciśnienie”, „I co teraz? Słodka fizyka”. Liczba miejsc ograniczona, rezerwacja: tel. 12 421-12-42, wew.136 lub osobiście w kasie muzeum (ul. św. Wawrzyńca 15). Szczegółowy program na stronie: www.mimk.com.pl.

Muzeum Armii Krajowej w Krakowie (ul. Wita Stwosza 12) zaprasza wszystkich miłośników przygód w wieku 7–13 lat do udziału

Festiwal w Grotesce

21 lutego rozpocznie się MATERIA PRIMA – 3. Międzynarodowy Festiwal Teatru Formy. W bogatym programie ośmiodniowego wydarzenia znalazły się m.in. spektakle, spotkania z artystami, konferencje i dyskusje, sesja naukowa, konferencja pn. „Teatr formy. Paradygmat – próba definicji” czy pokazy filmów. Szczegółowy program festiwalu dostępny jest na stronie: www.materiaprima.pl.

tu w zimowej półkolonii. Podczas tegorocznych ferii dzieci poznawac będą współczesny i dawny świat kultury i mediów. W ramach zajęć uczestnicy odwiedzą siedziby telewizji, radia oraz gazety – wcielią się w rolę młodych dziennikarzy, poznają archiwalną prasę i audycje radiowe, uzyskają informacje na temat kultury na okupowanych ziemiach polskich oraz przekonają się, jak istotną rolę w podtrzymaniu ducha walki i zachowaniu tożsamości narodowej pełniły konspiracyjne środki przekazu informacji. Program obejmuje wizyty w teatrze, siedzibie „Dziennika Polskiego”, radia KRK FM i TVP Kraków, a także spotkanie z kombatanem, z którym dzieci przeprowadzą wywiad. Zajęcia będą odbywać się w cyklach tygodniowych (I turnus: 16–20 lutego, II turnus: 23–27 lutego) w godzinach 8.00–16.00. Zapisy: tel. 12 410-07-70, e-mail: rezerwacja@muzeum-ak.pl. Szczegółowe informacje na stronie: www.muzeum-ak.pl.

oprac. Beata Klejbuk-Goździalska



Jeśli tylko pogoda dopisze, dzieci mogą liczyć na zabawy na śniegu

Świadomość tworzy obywatelskość

O patriotyzmie i nauczaniu historii w szkołach z **Wojciechem Rakiem**, laureatem nagrody im. Tadeusza Słowikowskiego przyznawanej za szczególne osiągnięcia dydaktyczne oraz propagowanie wiedzy historycznej rozmawia Damian Żelezik.



foto: Wiesław Nalaja / UMK

Wojciech Rak – urodził się w 1967 r. w Krakowie, absolwent Wydziału Historycznego UJ; przetłumaczył na język angielski 2. część podręcznika K. Szelańgowskiej „Wykłady z historii powszechnej”; od ponad 20 lat pracuje w VI LO im. A. Mickiewicza w Krakowie, jego uczniowie to laureaci licznych konkursów historycznych

Jak z perspektywy pedagoga ocenia Pan nauczanie historii w szkołach średnich?

Wojciech Rak: Podstawowy kurs historii kończy się w I klasie liceum, więc on nauczanie tego przedmiotu rozpoczęte w gimnazjum. Uczniowie, którzy nie wybiorą historii jako przedmiotu maturalnego, w II i III klasie uczęszczać będą na lekcje „Historii i społeczeństwa”. Program zajęć składa się z dziewięciu wątków tematycznych, z których zrealizować należy cztery. Jeden z nich, „Ojczysty Panteon – Ojczyste Spory”, jest obowiązkowy. Natomiast dla klas o profilu historycznym w drugim i trzecim roku nauczania

przeznaczone zostały cztery godziny historii w tygodniu.

Dla przyszłych maturzystów to odpowiednia liczba godzin?

WR: Nie ukrywam, że problemem jest bardzo duże tempo podawania informacji. W II klasie uczniowie muszą przyswoić sobie spory materiał – od początków cywilizacji do końca XVIII w. Nie każdy uczeń sobie z tym radzi, dlatego organizujemy zajęcia pozalekcyjne, które pomagają odpowiednio przygotować się do egzaminu dojrzałości oraz rozwijają pasję poznawania przeszłości.

Jednak liczba godzin lekcyjnych historii i tak została zmniejszona...

WR: Niestety, nie mam na to wpływu. Jednak muszę, jak i reszta nauczycieli historii, jakoś radzić sobie z zaistniałą sytuacją. Wiele środowisk głośno protestowało przeciwko tym zmianom. Jednym z efektów negocjacji jest właśnie panel „Ojczysty Panteon – Ojczyste Spory”. Dzięki niemu można jeszcze raz przypomnieć dzieje naszego państwa i narodu uczniom, którzy po I klasie liceum nie będą kontynuować nauki historii.

Dlaczego historia jest ważna?

WR: My, historycy, staramy się pokazać, że proces historii to przyczynowo-skutkowy łańcuch zdarzeń. Na lekcjach wraz z uczniami analizujemy, oceniamy, wartościujemy minione wydarzenia. Mówiąc o historii, mówimy o naszych dylematach, staramy się zrozumieć, w jaki sposób sytuacja obecna, w wielu aspektach, jest wynikiem procesu dziejowego. Lekcje historii tworzą postawę obywatelską.

A jak historię traktują sami uczniowie?

WR: W klasach, w których nie jest kontynuowane nauczanie historii, czyli w tych o profilach matematycznych czy chemicznych, widać mniejsze zaangażowanie i zainteresowanie uczniów. Często zadają mi pytanie, dlaczego muszą się uczyć historii, skoro wybrali przedmioty ścisłe. To już jednak nasze zadanie, aby podsyć ciekawość i zainteresować tym przedmiotem. Nie trzeba być specjalistą, jednak są nazwiska osób, które powinno się bez trudu rozpoznawać, są wydarzenia, o których należy pamiętać. Podkreślę to raz jeszcze, że lekcje historii pomagają kształtować postawy obywatelskie. Świadomość tworzy obywatelskość.

W jaki sposób stara się Pan zainteresować swoich uczniów?

WR: Na pewno z pomocą przychodzą nowe media, czyli internet. Dzięki niemu moi podopieczni mogą wiele zobaczyć i usłyszeć – co jest bardzo ważnym czynnikiem w procesie przyswajania wiedzy. Staram się też zachęcić uczniów, aby sami postarali się znaleźć zdania na kartach historii, które być może napisali ich bliscy. Dzieje II wojny światowej, niemiecka okupacja, lata PRL-u to czasy, które dobrze pamiętają dwa, trzy pokolenia wstecz. Chciałbym, aby moi uczniowie znaleźli jakiś punkt odniesienia. Staram się również, aby przedmiot, który wykładam, nie był kojarzony z przymusem zapamiętywania: daty – miejsca – wydarzenia.

A jak pan zdefiniuje patriotyzm?

WR: Najprościej – jako troska o dobro wspólne. Młodzi nie lubią egzaltacji.

Kiedy pojedziemy ekspresówką?

Dobra informacja jest taka, że wydano decyzję środowiskową dla odcinka drogi ekspresowej S7 od ul. Igołomskiej do granicy województw małopolskiego i świętokrzyskiego. Zła? Nadal nie wiadomo, kiedy ta inwestycja ma szansę się rozpocząć, bowiem w Rządowym Programie Budowy Dróg Krajowych do 2020 r. zadanie wprowadzić jest, ale bez finansowego zabezpieczenia.

Jan Machowski

Nie ma bardziej potrzebnej w Krakowie inwestycji rządowej niż wschodnia obwodnica miasta. Pozwoli ona na odciążenie dotychczasowego głównego wyjazdu na Warszawę. Warto pamiętać, że aby przyspieszyć realizację tego zadania, Miasto od 1999 r. przeznaczyło na przygotowanie i wykup gruntów pod ekspresówkę ok. 30 mln zł. Do 2019 r. nakłady na wschodnią obwodnicę miasta mają wynieść niemal 11 mln zł – wylicza prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

Gdyby wierzyć obietnicom kolejnych ministrów odpowiedzialnych za inwestycje komunikacyjne, już obecnie powinniśmy jeździć przynajmniej fragmentem wschodniej obwodnicy od autostradowego węzła Bieżanów do ul. Igołomskiej, jeśli nie całym przebiegiem ekspresówki w granicach naszego województwa. Tymczasem stan na dziś jest taki: przed czterema laty otwarto pierwszy z fragmentów – do węzła Rybitwy, a realizacja odcinka do Igołomskiej ledwo się rozpoczęła i ma zostać zakończona dopiero w lipcu 2017 r. W tym właśnie roku województwo świętokrzyskie będzie miało 100 proc. drogi ekspresowej S7, a Małopolska – 18 proc.

Tymczasem przez opóźnienia w realizacji wschodniej obwodnicy Krakowa kierowcy, szczególnie ci poruszający się w ruchu tranzytowym, muszą korzystać z istniejącej infrastruktury drogowej w naszym mieście. Bardzo mocno obciążona jest ul. Nowohucka, nie mówiąc o al. 29 Listopada. Aby poprawić sytuację, Miasto w najbliższym czasie chce przebudować wylotówkę na Warszawę. To jednak nie załatwi kompleksowo problemu. Ruch tranzytowy północ-południe powinien korzystać bowiem z obwodnicy. A tej Kraków nie może się doczekać.

Obecnie wazą się losy budowy odcinka wschodniej obwodnicy od Igołomskiej do pół-

nocnej granicy miasta i dalej do granicy województwa świętokrzyskiego. Zadanie jest dopiero na etapie uzyskiwania decyzji administracyjnych. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydał decyzję środowiskową dla tego odcinka drogi ekspresowej S7. Jest też zgoda ministra infrastruktury i rozwoju na przeprowadzenie wyprzedzających badań archeologicznych dla całego zakresu inwestycji, przed wydaniem decyzji zezwalających na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Czy to oznacza rządowe przyspieszenie dla ważnej dla Krakowa inwestycji? – Decyzja środowiskowa dla tego odcinka miała zostać wydana w 2008 r., więc o jakim przyspieszeniu tu mowa? – irytuje się Krzysztof Adamczyk, dyrektor Wydziału Planowania i Monitorowania Inwestycji UMK. – Wyprzedzające badania archeologiczne to także nasz pomysł, jak również to, że chcemy zwolnić właścicieli nieruchomości z podatku rolnego i od nieruchomości za grunty, które będą podlegać badaniom – zaznacza Krzysztof Adamczyk. Najistotniejsze jest jednak zapewnienie finansowania dla tej inwestycji. – Odcinek ekspresówki S7 od węzła Igołomska do granicy

W czwartek, 29 stycznia o godz. 17.00 w budynku UMK na os. Zgody 2 odbędzie się spotkanie z mieszkańcami w sprawie badań archeologicznych w ciągu wschodniej obwodnicy Krakowa od Igołomskiej do północnej granicy Krakowa. W spotkaniu wezmą udział przedstawiciele krakowskiego oddziału GDDKiA oraz Miasta.

województwa świętokrzyskiego jest na liście podstawowej rządowego Programu Budowy Dróg Krajowych do 2020 r., jednak na zadanie nie ma ani złotówki. A chodzi tu o niebagatelną kwotę ponad 3 mld zł. Bez zapewnienia środków nie ma szans na szybką realizację tej inwestycji – mówi dyrektor Adamczyk.

O wyjaśnienie kwestii finansowania odcinka do granicy województwa małopolskiego zwracał się już do ministra infrastruktury i rozwoju prezydent Krakowa Jacek Majchrowski. Do ministerstwa pisali też w tej sprawie małopolscy posłowie. Władze naszego miasta chcą też, by brakujący odcinek ekspresówki wykonywany był w trybie „zaprojektuj i zbuduj”, który przyspiesza realizację, a także, by GDDKiA jak najszybciej ogłosiła przetargi na przygotowanie koncepcji projektowych dla poszczególnych pododcinków zadania. Pierwszy z nich to odcinek Igołomska–Widoma, drugi: Widoma–Szczepanowice, a trzeci: Szczepanowice–Moczydło. I tu kolejny paradoks: o ile GDDKiA widzi możliwość „szybkiej ścieżki” dla dwóch ostatnich odcinków, to fragment krakowski, najważniejszy dla naszego miasta, z największym obciążeniem ruchem, ma być realizowany w innym trybie – najpierw przygotowanie projektu i uzyskanie decyzji ZRID, a następnie przetarg na budowę. To może jeszcze bardziej opóźnić rozpoczęcie prac i oddanie inwestycji do użytkowania.



Wizualizacja mostu na Wiśle na odcinku węzeł Rybitwy – węzeł Igołomska

foto: wizażarce; Materiał przekazywany przez firmę STORM Sp. z o.o.

Zuzanna i Jan najpopularniejsi

W 2014 r. w Krakowie urodziło się 17 172 dzieci. Na świat przyszło więcej chłopców aniżeli dziewczynek. Zuzanna i Julia oraz Jan i Jakub – te imiona były najczęściej nadawane w Krakowie w 2014 r.

Joanna Dubiel

Wśród dziewczynek prym wiodą Zuzanna, Julie, Hanny, Leny, Aleksandry, Maje, Emilie, Zofie i Alicje. Najczęściej nadawane imiona dla chłopców to: Jan, Jakub, Antoni, Filip, Szymon, Kacper, Adam, Franciszek i Michał. W porównaniu z ubiegłym rokiem Hanna zdetronizowała Lenę, a wśród chłopców na podium znalazł się Antoni. W rankingu o kilka pozycji spadł też popularny przez lata Kacper.

Ponadto, w minionym roku Urząd Stanu Cywilnego sporządził 3967 akty małżeństwa. Z prowadzonych przez krakowski urząd rejestrów wynika, że młode pary na zawarcie związku małżeńskiego wybierają najczęściej

miesiące z literą „r”. Dużą liczbę związków małżeńskich odnotowano w czerwcu (509), lipcu (508), sierpniu (610) oraz wrześniu (574). Naj-

mniej z zainteresowaniem cieszył się luty (134). 268 mieszkańców Krakowa odebrało zaświadczenia do zawarcia związku małżeńskiego poza granicami Polski, natomiast 2103 pary zdecydowały się zawrzeć ślub kościelny.

Na ślubnym kobiercu w krakowskim USC stają nie tylko krakowianie czy Małopolanie, ale również mieszkańcy innych rejonów Polski np. Podkarpacia, Wielkopolski, Śląska, Mazowsza czy woj. świętokrzyskiego. 205 związków małżeńskich zostało zawartych przez osoby pochodzące spoza Polski m.in. z Wielkiej Brytanii (31), Włoch (26) i Hiszpanii (11), a także z Nepalu, Chin czy Mongolii.

W księgach zgonu w ubiegłym roku zarejestrowano 9402 akty.



Bolek urodził się 10 października 2014 r. w Szpitalu Specjalistycznym im. S. Żeromskiego

foto: archiwum prywatne

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

8 stycznia

- Spotkanie z ambasador Królestwa Belgii w RP Colette Taquet
- Uroczystość wręczenia Nagrody im. T. Słowickiego Wojciechowi Rakowi, nauczycielowi historii w VI Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza, ul. Wąska



zdjęcia: Wiesław Majka / UMK

10 stycznia

- Koncert noworoczny, Opera Krakowska, ul. Lu-bicz

11 stycznia

- Koncert Sinfonietty Cracovii, Auditorium Maximum, ul. Krupnicza

12 stycznia

- Spotkanie noworoczne z Korpusem Konsularnym, Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila”

14 stycznia

- Spotkanie z restauratorami w sprawie ogródków kawiarnianych na Rynku Głównym, Sala Dietla

16 stycznia

- Spotkanie z Marcinem Hylą, przewodniczącym Zespołu zadaniowego ds. Ścieżek Rowerowych

17 stycznia

- Spotkanie z okazji 15-lecia istnienia Stowarzyszenia Przyjaciół Harcerstwa, Międzynarodowe Centrum Kultury, Rynek Główny



18 stycznia

- Uroczystości z okazji 70. rocznicy zakończenia okupacji hitlerowskiej Krakowa, cmentarz Rakowicki



22 stycznia

- Wręczenie nagrody im. Kazimierza Wyki, Sala Obrad UMK
- Spotkanie z dyrektorką Teatru Variété, ul. Grzegórzecka

Rok zwykłej pracy

Opadły już emocje po kampanii wyborczej. Teraz rozpoczął się czas zwykłej pracy, realizacji obietnic wyborczych, a dla niektórych osób – którym wyborcy tym razem nie zaufali – szukania swojego miejsca na lokalnej scenie politycznej i odpowiedzi na pytanie, jak nie dać o sobie zapomnieć wyborcom.

☛ Jacek Majchrowski

Gdy ten felieton trafi do Państwa rąk, budżet miasta na przyszły rok będzie już najprawdopodobniej uchwalony, więc i wiele spraw się wyjaśni. Gdy to piszę, ciągle trwają rozmowy dotyczące poprawek do projektu budżetu, który w ubiegłym roku przedstawiłem Radzie Miasta. Jak co roku nie brakuje słusznych uwag, że nie wszystkie ważne zadania zostały w budżecie zapisane lub że na niektóre zadania zarezerwowano za mało pieniędzy. Gdybyśmy chcieli zrealizować te postulaty, musielibyśmy znaleźć w budżecie dodatkowo ok. 300 mln zł, więc nie wszystkich uda się usatysfakcjonować. Jak zawsze powtarza skarbnik miasta, „przygotowywanie budżetu jest równomiernym rozkładaniem rozczarowań”. Prowadzę jednak rozmowy z szefami klubów radnych w Radzie Miasta Krakowa i będziemy się starać spełnić jak najwięcej oczekiwań.

O darmowych przejazdach...

Jednym z nich jest możliwość wprowadzenia darmowych przejazdów komunikacją miejską dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, co znalazło się w programie wyborczym mojego kontrkandydata, a obecnie Wiceprzewodniczącego Rady Miasta Krakowa Marka Lasoty. Rozmawialiśmy już na ten temat i sprawdzimy, czy finanse miasta mogłyby udźwignąć takie zobowiązanie. Zleciłem sporządzenie obliczeń, o ile zmniejszyłyby się wpływy z biletów MPK po wprowadzeniu bezpłatnego biletu dla młodzieży. Z taką wiedzą będziemy mogli podjąć decyzję o ewentualnym wprowadzeniu tego pomysłu w życie, choć prognozuję, że najprawdopodobniej będzie to mogło nastąpić w przyszłym roku.

Budżet obywatelski

Wiele emocji wzbudza także zaproponowana kwota do podziału w ramach budżetu obywatelskiego. Zgadzam się, że warto w ten sposób podzielić więcej niż 6 mln zł, co zaproponowałem w projekcie budżetu. Być może najkorzystniejszym rozwiązaniem byłoby podzielenie wspólnie z mieszkańcami przynajmniej części z 36 mln zł, która to kwota została zarezerwowana do dyspozycji rad dzielnic.



Jacek Majchrowski

foto: archiwum wlabenc

Zieleń w mieście

Warto także wyjaśnić kwestię wykupów terenów zielonych. Wszyscy chcielibyśmy, by wyczekiwane parki powstawały jak najszybciej. Dlatego też postanowiłem wprowadzić zasadę, że jeżeli w ciągu roku miasto będzie uzyskiwać oszczędności z przetargów na inwestycje, to oszczędzone w ten sposób pieniądze zostaną wydane głównie na ten cel.

W ostatnich tygodniach przed uchwaleniem budżetu przez Radę Miasta problemów do rozstrzygnięcia jest sporo, szczególnie że wymienione przeze mnie kwestie były głównymi tematami dyskusji w kampanii wyborczej i... obietnic wyborczych praktycznie wszystkich kandydatów. Tym bardziej więc sobie cenię bardzo merytoryczne i spokojne rozmowy.

Obietnice wyborcze...

Jak Państwo widzą, w ostatnich tygodniach przed uchwaleniem budżetu przez Radę Miasta problemów do rozstrzygnięcia jest sporo, szczególnie że wymienione przeze mnie kwestie były głównymi tematami dyskusji w kampanii wyborczej i... obietnic wyborczych praktycznie wszystkich kandydatów. Tym bardziej więc sobie cenię bardzo merytoryczne i spokojne rozmowy, jakie teraz prowadzimy. Mówiłem o tym już wielokrotnie i podtrzymuję moją deklarację, że warto realizować nie tylko własny program wyborczy, ale w miarę możliwości starać się zrealizować też wszystkie dobre dla miasta pomysły kontrkandydatów.

Okazuje się jednak, że nie wszyscy we współpracy widzą swój sukces w polityce. Mam tu na myśli powołanie przez posła Łukasza Gibała Stowarzyszenia Logiczna Alternatywa, które samo przyznaje w materiałach prasowych, że powstało, by zostać opozycją w stosunku do rządzących Krakowem. Na to też wskazuje pierwszy projekt realizowany przez Stowarzyszenie, który ma na celu jedynie kontrolowanie Miasta i prezydenta. Bycie opozycją jest, jak wiadomo, najwygodniejszą „bazą wypadową” przed kolejnymi wyborami. Nie mam oczywiście nic przeciwko temu, by ktokolwiek, również Łukasz Gibała, rozliczał mnie z realizacji mojego programu wyborczego. Co więcej – sam nigdy takich rozliczeń nie unikam, przedstawiając mieszkańcom Krakowa na koniec kadencji informację, co udało się zrobić, a czego nie i z jakich powodów. Mogę zapewnić, że na koniec obecnej kadencji też tak będzie. Patrząc jednak na powstające jak grzyby po deszczu fundacje, stowarzyszenia, partie itd., dla których celem jest wyłącznie kontrolowanie tego, co robią inni, zaczynam się zastanawiać, kto kontroluje kontrolujących... I czy oni sami mają coś do zaproponowania miastu.

Konsulowie w Muzeum AK

Noworoczne spotkania Prezydenta Miasta Krakowa z korpusem konsularnym to już tradycja, która także i w tym roku została zachowana. Tym razem spotkanie miało miejsce w Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa-Nila.



fot. Wiesław Małach / UMJK

Każdego roku spotkanie z korpusem konsularnym odbywa się w miejskim muzeum – w 2015 r. w Muzeum Armii Krajowej

Beata Sabatowicz

12 stycznia prezydent Jacek Majchrowski powitał krakowskich dyplomatów w kolejnej miejskiej jednostce kultury, tym razem w Muzeum Armii Krajowej. Wybór miejsca nie był przypadkowy, to niezwykle ciekawe muzeum wciąż jest bowiem stosunkowo rzadko odwiedzane przez zagranicznych gości. Aby zmienić tę sytuację, przed spotkaniem konsulowie mieli możliwość krótkiego zapoznania się z ekspozycją. Słuszność tej decyzji potwierdziło ogromne zainteresowanie ze strony dyplomatów, którzy zadeklarowali, że będą tę placówkę polecać jako obiekt obowiązkowy na liście atrakcji turystycznych naszego miasta.

Tradycyjnie spotkanie było okazją do podsumowania ubiegłego roku oraz prezentacji pla-

nów na rok bieżący. Prezydent Jacek Majchrowski szczególnie serdecznie powitał nowych konsulów, którzy dołączyli do krakowskiego korpusu. W marcu ponownie otwarty został – po pięciu latach przerwy – Konsulat Generalny Węgier, a swoją misję rozpoczęła Adrienne Körmendy. Z kolei w listopadzie do listy placówek dyplomatycznych dopisany został Konsulat Czarnogóry, a konsulem honorowym został Marcin Ruta. Nastąpiła też zmiana na stanowisku Konsula Generalnego Słowacji, którym został Ivan Škorupa. Niestety, nie obyło się bez przykrych zmian. Z powodu śmierci Konsula Honorowego Kazachstanu śp. Jarosława Bałasza w Krakowie przestało działać przedstawicielstwo Kazachstanu.

W minionym roku obchodziliśmy kilka ważnych rocznic i jubileuszy, które – jak np. 100. rocznica wybuchu I wojny światowej – stały

się inspiracją dla cennych międzynarodowych projektów. Atrakcyjne wydarzenia towarzyszyły 35-leciu partnerstwa Krakowa i Norymbergi oraz 25. rocznicy działalności Koła Przyjaciół Frankfurt-Kraków. Przy okazji podpisania kolejnej umowy o współpracy z Edynburgiem mieliśmy okazję zobaczyć i posłuchać koncertu rodowych szkockich dudziarzy występujących w tradycyjnych kiltach. Wydarzeniami, które zdecydowanie wzmocniły międzynarodową pozycję miasta, było otwarcie Areny Kraków i Centrum Kongresowego ICE Kraków.

W swoim wystąpieniu Prezydent Majchrowski tradycyjnie podziękował krakowskim dyplomatom za ich aktywne wsparcie i zaangażowanie w realizację wspólnych projektów. Wyraził także nadzieję, że udana współpraca będzie kontynuowana w ciągu najbliższych 12 miesięcy, tegoroczne kalendarium międzynarodowych wydarzeń jest bowiem bardzo bogate. Jubileusze partnerstwa z zaprzyjaźnionymi miastami, międzynarodowe konferencje, warsztaty i prezentacje kulturalne z pewnością utrzymają klimat sprzyjający rozwojowi Krakowa jako miasta otwartego na świat. Właśnie za taką wizją miasta opowiedzieli się mieszkańcy w ostatnich wyborach. Możliwość współpracy z przedstawicielami krakowskiego korpusu konsularnego przy realizacji tych planów będzie nie tylko wartościowym wsparciem, ale także wielką przyjemnością.

Rok 2014 niestety upłynął również pod znakiem konfliktu na Ukrainie. Kijowski Majdan stał się symbolem walki o suwerenność i europejskie wartości. Kraków nie pozostał obojętny wobec swoich ukraińskich przyjaciół, wyrażając swoją solidarność, ale też podejmując konkretne działania takie jak: leczenie rannych i pomoc ukraińskim placówkom medycznym, przyjmowanie studyjnych wizyt przedstawicieli ukraińskich miast partnerskich i organizacji pozarządowych (wymiana doświadczeń), organizacja akcji poparcia dla Ukrainy i wydarzeń promujących ukraińską kulturę, wizyt wypoczynkowych dzieci z Ukrainy i wymiany młodzieży. Za taką postawę władz Krakowa dziękował na spotkaniu dziekan korpusu konsularnego, którym od lutego ubiegłego roku jest Konsul Generalny Ukrainy Witalij Maksymenko.

Życzliwa atmosfera spotkania noworocznego oraz liczne rozmowy potwierdziły, że dotychczasowa współpraca między miastem a korpusem konsularnym zdała egzamin na piątkę. Mamy nadzieję, że taka ocena zostanie wystawiona również za rok.

Chcąc nadal przybliżyć mieszkańcom miasta sylwetki krakowskich dyplomatów, będziemy kontynuować cykl wywiadów, w których opowiemy o ich planach zawodowych i pasjach. A jak pokazały dotychczasowe prezentacje, niektóre są naprawdę ciekawe i nietypowe...

Nie tylko dla teatromanów

W grudniu ubiegłego roku ogłosiliśmy listę 28 premier, które miały miejsce w 2014 r. na scenach teatrów miejskich. Dziś uzupełniamy ją o premierowe spektakle pozostałych placówek teatralnych. Spośród nich każdy może wybrać ulubione i zgłosić je do IV edycji Nagrody Teatralnej im. Stanisława Wyspiańskiego.

Joanna Szulborska-Łukaszewicz

Przypomnimy, że od 2012 r. nagroda przyznawana jest za szczególne osiągnięcia lub wydarzenia w dziedzinie teatru w minionym roku kalendarzowym indywidualnym artystom teatru (m.in. aktorom, reżyserom, scenografom, muzykom). Spośród zgłoszonych przez krakowian kandydatur Kapituła Nagrody wyłoni zwycięzcę, który otrzyma 30 tys. zł.

Wnioski o przyznanie Nagrody Teatralnej im. Stanisława Wyspiańskiego można składać do 20 lutego 2015 r., stanowisko nr 5 w Kancelarii Magistratu, pl. Wszystkich Świętych 3-4 lub drogą pocztową na adres: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków – z dopiskiem na kopercie: „Nagroda Teatralna im. Stanisława Wyspiańskiego”.

STARY TEATR im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie

1. „Woyzeck”, Georg Büchner, reż. Mariusz Grzegorzek, premiera 8.02.2014
2. „Jasiński”, reż. Ewa Wyskoczył, premiera 21.02.2014
3. „Jan Peszek. Podwójne solo”, reż. cz. I. Jan Peszek, cz. II. Cezary Tomaszewski, premiera 24.02.2014
4. „W środku słońca gromadzi się popiół”, Artur Pałyga, reż. Wojciech Faruga, premiera 8.03.2014
5. „Towiańczycy, królowie chmur”, Jolanta Janiczak, reż. Wiktor Rubin, premiera 14.03.2014
6. „W kwestii zwycięstwa”, projekt Sebastiana Majewskiego, premiera 27.03.2014
7. „Geniusz w golfie”, Agnieszka Jakimiak, reż. Weronika Szczawińska, premiera 11.04.2014
8. „Edward II”, Christopher Marlowe, reż. Anna Augustynowicz, premiera 31.05.2014
9. „Ubu Król”, Alfred Jarry, reż. Jan Klata, premiera 16.10.2014

10. „Stara kobieta wysiaduje”, Tadeusz Różewicz, reż. Marcin Liber, premiera 25.10.2014
11. „Król Lear”, William Shakespeare, reż. Jan Klata, premiera 19.12.2014
12. „nie-boska komedia. WSZYSTKO POWIEM BOGU!”, Paweł Demirski, reż. Monika Strzępka, premiera 20.12.2014

Opera Krakowska

1. „Miłość do trzech pomarańczy”, kompozytor: Sergiej Prokofiew, reż. Michał Znaniecki, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk, premiera 25.04.2014
2. „Skrzypek na dachu”, kompozytor: Jerry Bock, libretto: Joseph Stein; teksty piosenek: Sheldon Harnick, przekład: Antoni Marianowicz, inscenizacja, reżyseria i choreografia: Emil Wesołowski, kierownictwo muzyczne, dyrygent: Marcin Nałęcz-Niesiołowski, premiera 21.06.2014
3. „Teresica - unaPasión”, przekład libretta: Marta Klubowicz, tekst i inscenizacja: Fred Apke, kierownictwo muzyczne: Zygmunt Magiera, aranżacja i opracowanie muzyczne: Mikołaj Błajda, choreografia: Romana Angel, premiera 23.05.2014
4. „Profesor Wiolinek”, reżyseria: Paweł Wójtowicz, premiera 4.05.2014
5. „Mefistofeles”, kompozytor: Arrigo Boito, inscenizacja, reżyseria i scenografia Tomasz Kohnina, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk, premiera 25.09.2014

TEATR im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

1. „Arszenik i stare koronki”, Joseph Kesselring, autorzy premiery na Broadwayu: Howard Lindsay i Russel Crouse, reż. Krzysztof Babicki, premiera 22.03.2014 (Duża Scena)
2. „Bracia Dalcz i S-ka” spektakl muzyczny wg powieści Tadeusza Dołęgi-Mostowicza, adaptacja i reżyseria: Wojciech Kościelniak, premiera 22.06.2014 (Duża Scena)
3. „Z miłości”, Peter Turrini, reż. Iwona Kempa, premiera 22.02.2014 (MOS)

4. „Śpią wystawy”, Martyna Lechman (muzyczny spektakl dla dzieci), reż. Krzysztof Popiołek, premiera 7.06.2014 (MOS)
5. „Narodziny Fryderyka Demuth”, Maciej Wojtytzsko, reż. Maciej Wojtytzsko, prapremiera 25.10.2014 (Scena Miniatura)
6. „Goodman”, Etgar Keret, adaptacja sceniczna Jan Burzyński, reż. Agata Dyczko, premiera 22.11.2014 (Scena Miniatura)

Krakowski Teatr Scena STU

1. „Kolacja z Gustavem Klimtem”, reż. Krzysztof Jasiński, premiera 31.01.2014
2. „Body Art”, reż. Artur „Baron”, Więcek, premiera 1.06.2014
3. „Firma dziękuje”, reż. Marek Gierszał, premiera 3.10.2014
4. „Akropolis”, reż. Krzysztof Jasiński, premiera 19.12.2014

TEATR NOWY

1. „Wysocki. Powrót do ZSRR”, reż. Piotr Sieklucki, premiera 5.04.2014
2. „Kosmetyka wroga”, reż. Paweł Szarek, premiera 27.06.2014
3. „Tu Wolna Europa”, reż. Janusz Marchwiński, premiera 4.06.2014
4. „Ptaki dziwaki” (spektakl dla dzieci), reż. Daria Woszek, premiera 19.10.2014
5. „Wężowisko”, reż. Janusz Marchwiński, premiera 29.11.2014
6. „Kuroń”, reż. Piotr Sieklucki/Janusz Marchwiński, premiera 28.11.2014

Teatr MUMERUS

1. „W lustrze stereotypów”, reż. Wiesław Hołdys, premiera 15.01.2014
2. „Dzbanek z czarnej gliny”, reż. Glen Cullen, premiera 14.08.2014
3. „W lustrze opowieści”, reż. Wiesław Hołdys, premiera 11.10.2014
4. „Głupia mąka wariatów”, reż. Wiesław Hołdys, premiera 27.10.2014

TEATR BARAKAH

1. „Przezroczyść”, reżyseria i choreografia Iwona Olszowska, premiera 31.01.2014
2. „Dyktanda” wg Stanisława Lema, reżyseria i adaptacja Ana Nowicka, premiera 27.06.2014
3. „Statek dla lalek”, Milena Marković, reż. Ana Nowicka, re-premiera 24.10.2014
4. „Tajemnicza Kamila”, Michał Wanio, reż. Michał Wanio, prapremiera 17.10.2014
5. „Anioły”, Patrycja Kowańska, reż. Ana Nowicka, premiera 8.11.2014

TEATR FIGUR

1. „Król Maciuś Pierwszy”, adaptacja Marta Hankus, reż. Dagmara Żabska, premiera 28.11.2014

Weźże gadaj ciszej!

Mają państwo dość słuchania o problemach i chorobach współpasażerów w tramwaju? Denerwują państwa głośne rozmowy przez telefon w autobusie? Spodobała się państwu pierwsza odsłona akcji „Weźże gadaj ciszej” i chcą państwo sprawdzić, jakie przyniosła efekty i jakie idee zaszczepiła w mieszkańcach Krakowa? Mamy dobrą wiadomość – nową odsłoną akcji będzie „Opera Narodowa, czyli Tramwaj zwany Polska”.



foto: Wiesław Noga / UMJK

„Tramwajowe rozmowy to niewyczerpane źródło inspiracji i artystycznych wrażeń, nie możemy dopuścić do tego, aby ta wyjątkowa twórczość literacka pasażerów komunikacji miejskiej przepadła bezpowrotnie”

Katarzyna Fiedorowicz-Razmus

Weźże gadaj ciszej” to kampania przeciw głośnym rozmowom w komunikacji miejskiej realizowana przez Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie, przy wsparciu miejskich przewoźników – Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego SA w Krakowie oraz firmy Mobilis. Od listopada 2014 r. w BUSTV, w krakowskich tramwajach oraz w autobusach firmy Mobilis emitowany jest spot „Weźże gadaj ciszej” (dostępny także na kanale youtube).

– Kampania przygotowana przez pracowników ZIKiT-u jest odpowiedzią na ogromną liczbę skarg, które napływają do naszego Działu Transportu. Pasażerowie skarżą się m.in. na głośne i intymne rozmowy między współuczestnikami podróży – mówi Jerzy Marcinko, dyrektor ZIKiT-u. – Akcja odbiła się szero-

kim echem w mediach i wśród mieszkańców, którzy zaczęli sami przysyłać propozycje dotyczące tego, jak odpowiednio zachowywać się w komunikacji miejskiej. Z pewnością wykorzystamy je przy tworzeniu podobnych kampanii – zapewnia dyrektor Marcinko.

Jedną z pierwszych osób, które postanowiły twórczo wykorzystać akcję i dać jej drugie, nieco odmienione życie, jest znany wszystkim krakowianom Miotacz Idei Waldemar Domański. Wspólnie z przyjaciółmi, zainspirowany akcją, postanowił zrealizować projekt pod nazwą: „Opera Narodowa, czyli Tramwaj zwany Polska”. Zaangażowanie w jego realizację potwierdzili już m.in. Adolf Weltschek – dyrektor Teatru Groteska, Michał Rusinek – prezes Fundacji Wisławy Szymborskiej, oraz artyści Piwnicy pod Baranami: Mieczysław Świącicki, Sebastian Kudas i Bogdan Micek.

– Tramwajowe rozmowy to niewyczerpane źródło inspiracji i artystycznych wrażeń, nie

możemy dopuścić do tego, aby ta wyjątkowa twórczość literacka pasażerów komunikacji miejskiej przepadła bezpowrotnie. W końcu nie po to obywatel głośno mówił, żeby go społeczeństwo nie słyszało! – podkreśla Waldemar Domański. – Jak chcemy tego dokonać? Zrealizujemy projekt kulturalny pod nazwą „Opera Narodowa, czyli Tramwaj zwany Polska”, zbierzemy najciekawsze dzieła tworzone każdego dnia, podczas tysięcy tramwajowych rozmów, zanim ucichną, zachowamy oryginalny język wypowiedzi i ich siłę ekspresji, stworzymy prawdziwy obraz naszych czasów, życia codziennego, wielkich uczuć, a także ludzkich bolączek i dramatów, i zachowamy to wszystko dla potomnych – wylicza Waldemar Domański.

O idei, która przyświeca pomysłodawcom, mówi także Adolf Weltschek – dyrektor Teatru Groteska. – Chcemy podtrzymać i ugruntować tradycyjne polskie cechy charakterologiczne takie jak skłonność do anarchii, staropolskie sobiepaństwo, chorobliwe umiłowanie swojego ego. One wszystkie skupiają się w powiedzeniu „Szlachcic na zagrodzie równy wojewodzie” – podkreśla. – Chcemy też rozbudzić zanikający instynkt wolności nie liczącej się z nikim i z niczym. Zwłaszcza w obliczu agresywnie rozpychających się w przestrzeni publicznej wszelkiej maści poprawności politycznych i obyczajowych wymyślanych po to, by bezmyślnie tłumić zdrowe naturalne instynkty i odruchy obywateli – tłumaczy dyrektor Weltschek.

Inicjatorzy akcji zamierzają też odwołać się do najlepszych tradycji twórczych w historii polskiego dramatu. – Czym bowiem jest „Wesele” Wyspiańskiego jak nie podobnym zapisem rozmów, dokumentem swych czasów – zauważa Waldemar Domański. – Zaczepniemy z takich dzieł i połączymy to ze współczesną twórczością tych, którzy tak chętnie i bez skrępowania, każdego dnia, pozwalają nam wszystkim uczestniczyć w swoim prywatnym życiu – dodaje.

Współtwórcą dzieła „Opera Narodowa, czyli Tramwaj zwany Polska” może być każdy bez względu na wiek, płeć, wykonywaną profesję i adres zamieszkania. Pomysłodawcy akcji zachęcają wszystkich do utrwalania twórczości naszych obywateli, do ich zapisywania, nagrywania i przysyłania na adres e-mail: tramwajzwany-polska@gmail.com, przez cały rok 2015. Premiera „Opery Narodowej, czyli Tramwaju zwanego Polska” planowana jest na jesień 2016 r.

Informacje o projekcie i utrwalaniu twórczości pasażerów znajdują się także w krakowskich tramwajach i autobusach. Trafiają również do zaprzyjaźnionych miast – pasażerowie komunikacji miejskiej są przecież w całej Polsce. Dodatkowe informacje o projekcie i regulaminie akcji będzie można znaleźć już wkrótce na stronie: www.tramwajzwany-polska.pl.

Konkretne działania Rady Krakowskich Seniorów

O zadaniach i planach Rady Krakowskich Seniorów, komisjach tematycznych, a także o nowej siedzibie z **Antonim Wiatrem**, przewodniczącym Rady, oraz **Marianem Krzewińskim**, jej rzecznikiem rozmawia Łukasz Mordarski.



Fot. Międzkomunalna UMK

Antoni Wiatr (przewodniczący RKS) – dyrektor Miejskiego Dziennego Domu Pomocy Społecznej, a także prezes Stowarzyszenia Pomocy Ludziom Starszym i Niepełnosprawnym im. Papieża Jana Pawła II. Jest też Przewodniczącym Komitetu Opieki nad Miejskami Zbrodni Komunistycznej oraz członkiem Małopolskiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych Marian Krzewiński – założyciel Koła nr 185 NSZZ „Solidarność” w Krakowie (1980 r.) i delegat na I Walne Zebranie Regionu Małopolska. Przez 12 lat wiceprezes Zarządu ROD „Krakus”. Obecnie związany z Klubem Seniora przy Parafii Bożego Miłosierdzia oraz Dzielnicową Akademią Seniora Fundacji dla Seniora Z ŻYCIEM!

Minęły trzy miesiące od powołania Rady Krakowskich Seniorów. Liczy ona 25 członków. Wszyscy przekroczyli już 60. rok życia. Pracują na zasadzie wolontariatu...

Antoni Wiatr: Grupa ludzi starszych jest coraz większa, dlatego cieszę się, że została powołana Rada Krakowskich Seniorów i to w sposób przejrzysty, niebudzący żadnych wątpliwości. Są u nas przedstawiciele różnych środowisk. W innych miastach rady seniorów działają przy prezydentach czy burmistrzach, którzy powołują ich członków. W Krakowie wybory do rady były demokratyczne. Taka droga powoływania rady jest odzwierciedleniem jej sposobu działania. Każdy może zgłosić swój pomysł. My będziemy jedynie reprezentować interesy ludzi starszych i pomagać w realizacji ich projektów.

Jakich?

AW: Jestem pełen uznania dla wszystkich członków rady. Nie mają oni indywidualnych ambicji, ale chcą działać dla dobra całej społeczności se-

niorów. Stworzyliśmy już wewnętrzny regulamin i powołaliśmy komisje tematyczne RKS. Są to: Komisja aktywizacji osób starszych, współpracy z instytucjami seniorów i więzi międzypokoleniowej; Komisja profilaktyki, promocji i ochrony zdrowia seniorów; Komisja sportu, turystyki i rekreacji oraz infrastruktury dla seniorów; Komisja ds. ekonomicznych i lokalowych, warunków życia oraz zapobiegania wykluczeniu społecznemu seniorów oraz Komisja edukacji, bezpieczeństwa, kultury i dziedzictwa narodowego. Nazwy każdej z tych pięciu komisji sugerują, czym właściwie będzie się zajmować RKS.

Marian Krzewiński: Ubolewamy nad tym, że ostatnio bardzo rozluźniły się więzi między pokoleniami. Młodzi mają coraz mniejszy kontakt ze starszymi. Jednym z miejsc umożliwiających zacieśnianie więzi są rodzinne ogrody działkowe. One aktywizują seniorów, którzy tam pracują, i tworzą społeczność lokalną. Najważniejsze jest jednak to, że do seniorów przychodzą tam całe rodziny: dzieci, wnuki. Obecne miesz-

kania w blokach nie stwarzają warunków do integracji, natomiast na ogródkach działkowych spotykają się całe pokolenia. Oczekujemy, że Rada Miasta Krakowa obejmie istniejące jeszcze ogrody parasolem ochronnym. Chcemy, aby ogródki zostały zachowane jako miejsca przyjazne seniorom. Złożymy wniosek do Rady Miasta, aby formalnie je zabezpieczyła.

RKS ma także współpracować z radami dzielnic.

AW: Naszym celem jest jeszcze szersze dotarcie do osób starszych, które żyją w lokalnych społecznościach. Chcemy nawiązać kontakt z radami dzielnic, aby jeszcze lepiej poznać problemy ludzi starszych. Chcemy pomagać ludziom załatwiać ich sprawy. Prosimy o współpracę nie tylko rady dzielnic, ale i lokalne media. Stawiamy także na bezpośredni kontakt z seniorami.

MK: Od 19 stycznia w każdy poniedziałek pełnimy dyżury, na które mogą się zgłaszać wszyscy seniorzy. Na mieszkańców Krakowa będziemy czekać w siedzibie RKS przy ul. Krupniczej 38.

Z czym ludzie starsi mogą się zgłaszać do Rady?

MK: Spodziewamy się, że będą przychodzić w bardzo różnych sprawach, czasem wykraczających poza nasze kompetencje. Wtedy skierujemy te osoby do instytucji, które mogą pomóc w rozwiązaniu danego problemu. My natomiast chcielibyśmy wyłapać najistotniejsze kwestie dla seniorów, a nie dla poszczególnej jednostki.

Na przykład?

MK: Może przyjdzie ktoś z Dzielnicy XIV i powiezieć, że w urzędzie pocztowym czy innej instytucji są duże kolejki lub nie ma gdzie usiąść. W takich kwestiach będziemy interweniować, bo dotyczą one całej społeczności. Mamy wizję i nie będziemy rzucać hasłami. Chcemy konkretnie działać.

AW: Są u nas specjaliści z różnych dziedzin. Poza tym mamy podstawy, żeby działać skutecznie, bo jesteśmy wybrani demokratycznie i nikogo nie można podejrzewać o stronniczość. To nam daje większe pole manewru. Kraków jest stawiany jako wzór dla innych miast w Polsce. To nasz statut i regulaminy chcą kopiować.

Rada Krakowskich Seniorów – członkowie rady dyżurują w każdy poniedziałek w siedzibie RKS przy Krupniczej 38 (1. piętro). Swoje pomysły, sugestie, uwagi i problemy ludzie starsi mogą zgłaszać także e-mailowo na adres: rada.krakowskich.seniorow@interia.pl.

Nowe areny sportu dla wszystkich

Kraków Arena szybko stała się sportową wizytówką miasta dzięki imprezom, które w ciągu ostatniego półrocza się w niej odbyły – w siatkówce, koszykówce, hokeju na lodzie czy boksie. Przed nami kolejne wielkie wydarzenia w tym nowoczesnym obiekcie.



Źródło: Materiał Otwój/ZIS

Hala Sportowa KS Orzeł Piaski Wielkie

Jerzy Sasorski

Warto jednak zwrócić uwagę, że w tym samym czasie – w 2014 roku – powstały także hale sportowe na os. Wysokim w Nowej Hucie oraz w Piaskach Wielkich, zbudowano parę nowych wielofunkcyjnych kompleksów boisk, a kilkanaście innych – głównie przyszkolnych – zostało poddanych rewitalizacji, polegającej na wymianie nawierzchni bitumicznej na poliuretanową.

Kraków Arena jest miejscem spektakularnych i prestiżowych widowisk sportowych i koncertów o randze międzynarodowej, pozostałe wymienione na wstępie obiekty służą lokalnym społecznościom, umożliwiając uprawianie sportu dzieciom i młodzieży, ułatwiają czynny wypoczynek i rekreację również starszym pokoleniom. Na tym polu Kraków stał się

bardzo aktywny, co wyróżnia go na tle pozostałych polskich dużych miast i metropolii.

W otwartej 1 września ubiegłego roku pasywnej hali sportowej grają siatkarze drugoligowego Hutnika Dobrego Wyniku, zapewniając mieszkańcom okolicznych osiedli sportową rozrywkę, ale w godzinach porannych i wczesnopopołudniowych obiekt służy przede wszystkim uczniom Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3. Znajduje się tam pełnowymiarowe boisko do piłki ręcznej, obiekt przystosowany jest także do prowadzenia treningów i rozgrywek w siatkówce i koszykówce, można tu również grać w tenisa i badminton, organizować widowiska i koncerty. Na trybunach mogą zasiąść 224 osoby, 32 miejsca są do dyspozycji rywalizujących zespołów. Elektronicznie zasuwane kurtyny umożliwiają podział areny na trzy części. Halę wyposażono w niezbędne urzą-

dzenia i nawierzchnię z wykładziny sportowej, ściany wyłożono płytami akustycznymi z wełny drzewnej. Dodajmy, że budynek pasywny to taki, który poprzez odpowiednią lokalizację i ukształtowanie bryły, bardzo dobrze izolowane termicznie i szczelne przegrody oraz wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła w sposób bierny, czyli pasywny, wykorzystuje energię słoneczną i wewnętrzne zyski ciepła do celów grzewczych.

Hala na os. Wysokim kosztowała ponad 7 mln zł. Gmina Miejska Kraków przekazała na tę inwestycję ponad 5 mln zł. Reszta to 2 mln zł dofinansowania z Ministerstwa Sportu i Turystyki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz środki finansowe z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013 z przeznaczeniem na kolektory słoneczne.

Dyrektor ZSO nr 3 Marta Łój jeszcze przed uruchomieniem hali mocno ją promowała, dlatego zainteresowanie wynajmem przeszło najśmielsze oczekiwania. Oprócz wspomnianych siatkarzy Hutnika na os. Wysokim trenują i grają piłkarze ręczni UKS Krakowiak, odbywają się zajęcia i zawody aikido. W obiekcie przeprowadzone zostały m.in. turnieje szermierki i cheerleaderek. Zgodnie z obietnicą hala jest użyczana pobliskim szkołom. SP nr 100 zorganizowała tam więc mikołajki, a SP nr 92 prowadzi treningi klasy tenisowej.

Oddana do użytku pod koniec grudnia hala sportowa KS Orzeł Piaski Wielkie o wymiarach 66,9x36,9 m imponuje z kolei wielkością pola gry, pod tym względem niewiele ustępuje nawet Kraków Arenie... (boisko w Piaskach Wielkich ma 2270 m kw., w Kraków Arenie – 2390 m kw.) Obiekt Orła wyróżnia się dużą funkcjonalnością – można go podzielić na trzy przedzielone kurtynami segmenty, jest przystosowany do uprawiania futsalu, piłki ręcznej, siatkówki, koszykówki i tenisa. Dysponuje trybunami na 400 miejsc. Został wyłożony wykładziną o dużych walorach użytkowych i estetycznych francuskiej firmy Gerflor. W części sanitarno-socjalnej sportowcy mogą skorzystać z czterech obszernych szatni – każda z trzema odrębnymi prysznicami. Inwestycja kosztowała w sumie 10,5 mln zł.

Prezes Orła Józef Wajda wraz z zarządem klubu podjęli już działania zmierzające do jak najlepszego wykorzystania hali, umożliwiające jej utrzymanie. Rozpoczęły się zajęcia szkoły tenisowej, wkrótce dołączą badmintoniści. Odbyły się już pierwsze turnieje piłkarskie. Na początku lutego zostanie zorganizowany dzień otwarty szkół z Rajską, Kosocic i Soboniowic. Orzeł zamierza współpracować z Małopolskim Związkiem Piłki Nożnej. Dzięki hali klub zapewnia bardzo dobre warunki treningowe w okresie zimowym swoim 10 zespołom piłkarskim – od trampkarzy po seniorów.

Szerokie możliwości rozwijania zainteresowań sportowych swoich uczniów otrzymała też Szkoła Podstawowa nr 37 z os. Stalowego. W czerwcu otwarto boisko wielofunkcyjne (60x30 m) do gry w piłkę nożną, piłkę ręczną, siatkówkę i tenisa o nawierzchni poliuretanowej oraz bieżnię lekkoatletyczną. Inwestycję zrealizowano w ramach kompensaty dla Dzielnicy XVIII Nowa Huta za budowę spalarni. Jesienią kompleks sportowy SP 37 wzbogacony został o powłokę balonową.

Dużym zainteresowaniem w 2014 r. cieszył się program rewitalizacji boisk przyszkolnych, który objął 15 placówek. Nowe nawierzchnie poliuretanowe położono na 14 boiskach: przy al. Kijowskiej, ulicach: Czarnogórskiej, Wilka-Wyrwińskiego, Krasickiego, Stachewicza, Księcia Józefa, Mirtowej, Skwerowej, Lea, na osiedlach: Dywizjonu 303, Strusia, Na Stoku, Na Skarpie i Złotego Wieku, natomiast na ul. Strzelców wymieniono sztuczną trawę. W latach poprzednich, również pod nadzorem Zarządu Infrastruk-

tury Sportowej w Krakowie, tego typu prace wykonano na kilkunastu innych boiskach.

Niezależnie od wspomnianego programu Miasto rozbudowuje dzielnicowe centra sportowe, czego kolejnym przykładem w minionych miesiącach był kompleks boisk Klubu Sportowego Baszta w Dzielnicy XII Bieżanów-Prokocim.

*rzecznik prasowy Zarządu Infrastruktury Sportowej w Krakowie

Wielkie święto tenisa

Pierwszy tydzień lutego w Krakowie upłynie pod znakiem wielkiego tenisa i wielkich sportowych emocji. Wszystko za sprawą spotkania I rundy Grupy Światowej rozgrywek Fed Cup by BNP Paribas: Polska-Rosja (7-8 lutego). W Kraków Arenie zagrają m.in. szóstka w rankingu WTA Tour Agnieszka Radwańska i jego wiceliderka Maria Szarapowa.

Tomasz Dobecki*

Występ dwóch gwiazd światowego tenisa będzie główną atrakcją dwudniowej rywalizacji w nowoczesnej hali z trybunami na 15 tys. miejsc. Zawodniczki te dobrze się znają, a Radwańska bardzo chce się zrewanżować Rosjance za październikową porażkę w fazie grupowej kończącego sezon turnieju masters WTA Finals w Singapurze.

Warto pamiętać, że Polka ma dodatkową motywację do pokonania Szarapowej. Po raz pierwszy bowiem wystąpi w oficjalnych meczach w swoim rodzinnym mieście. – Mam nadzieję, że wygramy, choć na pewno łatwo nie będzie. Byłam już raz w Kraków Arenie na gali bokserkiej i mogę zapewnić, że hala robi naprawdę duże wrażenie. Mam nadzieję, że na naszym spotkaniu w lutym trybuny będą pełne – mówi Agnieszka Radwańska.

Obie tenisistki rozegrają w ramach Fed Cup by BNP Paribas po dwa mecze, a prawdziwą uczcą dla kibiców tenisa będzie ich niedzielny pojedynek, który rozpocznie się w samo południe. Dzień wcześniej rozegrają swoje mecze z drugimi „raketami” przeciwnej drużyny.

Być może w drużynie prowadzonej przez kapitana Tomasza Wiktorowskiego wystąpi również młodsza z krakowskich sióstr Urszula Radwańska, która wraca do wysokiej formy. Oprócz niej w szerokiej kadrze znalazły się: Paula Kania, Magda Linette, Katarzyna Piter oraz deblistki Alicja Rosolska i Klaudia Jans.

Natomiast oprócz Szarapowej w składzie drużyny Rosji kompletowanej przez kapitan

Anastazję Myskinę prawdopodobnie znajdą się Swietłana Kuzniecowa, Anastazja Pawliuczenkowa i Witalia Diaczenko.

Dwudniowa rywalizacja toczyć się będzie na korcie twardym o nawierzchni typu Rebound Ace (ITF4), a tenisistki będą grały piłkami Wilson Australian Open. Zwycięstwo dadzą trzy zdobyte punkty przez jedną z drużyn. W sobotę (7 lutego), o godz. 12.00 rozpocznie się pierwszy z meczów singlowych, a w ciągu pół godziny po jego rozstrzygnięciu – drugi.

Dalszy ciąg rywalizacji ruszy 8 lutego, również w samo południe, kiedy to powinny zostać rozegrane dwa pojedynki singlowe i debel. Jednak ten ramowy plan gier może ulec zmia-

nie, jeśli po pierwszym niedzielnym meczu jedna z drużyn będzie prowadzić w spotkaniu 3:0. Wtedy zamiast gry pojedynczej zostanie od razu rozegrany debel z decydującym super tie-breakiem (do 10 zdobytych punktów) zamiast trzeciego seta. Natomiast w przypadku, gdy po czwartym singlu będzie wynik 3:1, rozegranie meczu deblowego będzie zależać od decyzji kapitanów obydwu drużyn. Jeśli wyrażą na to zgodę, rywalizacja toczyć się będzie również do dwóch wygranych setów, z super tie-breakiem (do 10 punktów) zamiast decydującej partii.

Zwycięski zespół w dwudniowej rywalizacji w Krakowie spotka się w dniach 18-19 kwietnia z ekipą Niemiec lub Australii w półfinale Grupy Światowej (w każdym z przypadków Polska czeka gra na wyjeździe). Natomiast przegrany, w tym samym kwietniowym terminie, zagra w barażu o utrzymanie się w ośmiodrużynowej elicie.

Przypominamy, że dwutygodnik miejski KRAKÓW.PL objął patronatem medialnym to wydarzenie. Bilety na spotkania dostępne są na stronie: www.abilet.pl.

*rzecznik prasowy / PR manager Fed Cup & Davis Cup



7 i 8 lutego trzymamy kiuki za biało-czerwonych!

Dukaty dobra na aukcji

Już tradycyjnie także w tym roku Rada Miasta Krakowa postanowiła wesprzeć Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, przekazując na licytację internetową wyjątkową monetę.

Łukasz Nowakowski

Dobre Dukaty, moneta stworzona jako cegiełka dla UNICEFU, dar Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa dla Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy osiągnęła na aukcji kwotę 400 zł. Aukcja zakończyła się 12 stycznia.

Srebrna moneta „20 Dobrych Dukatów” to dar od Mennicy Polskiej dla Rady Miasta Krakowa. Moneta wybita została w nakładzie 10 tys. sztuk, wykonana w całości ze srebra (Ag 500), ma średnicę 32 mm. W 2009 r. w ramach ogólnopolskiej akcji charytatywnej UNICEF i Mennicy Polskiej „Reszta w Twoich rękach” zostały wybite dwie serie monet – złota i srebrna. Jeden z unikatowych egzemplarzy posiada Rada Miasta Krakowa i ta właśnie moneta była przedmiotem aukcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

– Chcemy, aby dobro przechodziło z rąk do rąk, aby wartości charytatywnej pomocy były stale promowane. Niech ta moneta stanie się swoistym talizmanem dla tego, kto ją wylicytuje,

i zacznem przekazywanego dalej dobra – powiedział Bogusław Kośmider, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa, przekazując na aukcję tę wyjątkową monetę. W ubiegłym roku Rada Mia-



Dobre Dukaty zostały wylicytowane za 400 zł

sta Krakowa przekazała na licytację WOŚP płytę z utworami Krzysztofa Pendereckiego (wylicytowana za 135,83 zł) oraz książkę Władysława Bartoszewskiego (wylicytowana za 348,33 zł). Obaj autorzy są Honorowymi Obywatelami Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa.

Orkiestra Jurka Owsiaaka zagrała już po raz 23. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy to jednodniowa zbiórka publiczna, organizowana przez Fundację Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Odbывается się tradycyjnie w drugą niedzielę stycznia każdego roku.

Zmarła honorowa obywatelka

11 stycznia zmarła w wieku 92 lat Danuta Michałowska, aktorka, reżyser teatralny, pedagog, Honorowa Obywatelka Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa.

Łukasz Nowakowski

W uzasadnieniu do uchwały nadającej honorowe obywatelstwo radni pisali: „Pani Profesor Danucie Michałowskiej – Wielkiej Damie Polskiej Sceny, za Jej poświęcenie dla sztuki i teatru, umiejętne przekazywanie piękna słowa i pobudzanie wyobraźni – Rada Miasta Krakowa nadaje Honorowe Obywatelstwo Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa”. Decyzję o nadaniu tego zaszczytnego tytułu radni podjęli podczas sesji 27 lutego 2008 r.

– Dziś Pani Profesor Danucie Michałowskiej – Wielkiej Damie Polskiej Sceny, oddajmy cześć i pamięć minutą ciszy, za Jej wielkie serce dla Krakowa – mówił podczas sesji 14 stycznia Bogusław Kośmider, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa.

Danuta Michałowska grała obok Karola Wojtyły w sześciuosobowym zespole Teatru Rapsodycznego, powołanego w 1941 r. przez katolickie podziemne ugrupowanie polityczne „Unia” i kierowanego przez Mieczysława Kotlarczyka. W Teatrze Rapsodycznym występowała w latach 1941–1953 i 1957–1961.

Od 1961 r. Danuta Michałowska pracowała we własnym teatrze Jednego Aktora, a w 1979 r. założyła swój jednoosobowy teatr religijny. Jeszcze w latach 60. rozpoczęła działalność dydaktyczną w krakowskiej PWST. W latach 1981–1984 była rektorem Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego w Krakowie, później profesorem tej uczelni. Stworzyła wiele aktorskich kreacji, m.in. na scenie Starego Teatru w Krakowie.



Danuta Michałowska

Okiem Przewodniczącego: budżetowe boje i przeboje

Kiedy ukaże się niniejszy artykuł, Rada Miasta Krakowa będzie głosować budżet miasta na 2015 r. i tzw. Wieloletnią Prognozę Finansową na kolejne lata. Zawsze przy okazji dyskusji budżetowych wiele jest błędnych opinii, zafałszowań i nieporozumień. Warto je wyjaśnić, aby właściwie rozumieć te same pojęcia i zasady.

◀ Bogusław Kośmider*

Budżet jest rocznym planem dochodów i wydatków Miasta. „Rocznym” nie znaczy jednak niezmiennym, wręcz przeciwnie – bardzo często zmienianym. Tak jak w gospodarstwie domowym, gdy nagle pojawiają się jakieś nowe wydatki czy dochody, zmieniamy swoje plany finansowe, tak w mieście nowelizujemy budżet, gdy zachodzi taka potrzeba. Nic więc dziwnego, że często modyfikujemy miejski plan finansów, trudno bowiem nie reagować na potrzeby lub nie uwzględnić nowych wpływów.

Budżet można konstruować w dwojaki sposób. Po pierwsze to dokument formalny, zgodny z Ustawą o finansach publicznych. Podzielony jest na działy, rozdziały i paragrafy, co pozwala porównywać budżety różnych samorządów. Drugi sposób to budżet zadaniowy, który szczegółowo opisuje zadania, cele, nakłady i przewidywane efekty. Tak opracowany plan ułatwia ocenę zasadności poszczególnych zadań.

Budżet Miasta Krakowa na rok 2015 przewiduje po stronie dochodów kwotę 4 mld 56 mln zł, po stronie wydatków 4 mld 97 mln zł, deficyt w roku 2015 pokryty zostanie długiem. Dług przewidywany w 2015 r. to kwota 2 mld 226 mln zł. Jednak teraz zdecydowanie bardziej skomplikowanie liczy się wskaźniki długu. Według obecnych wskaźników ten dług jest bezpieczny. W porównaniu do roku poprzedniego znacznie wzrosną wydatki, w szczególności wydatki bieżące, które będą większe o 6,8 proc. Względem ubiegłorocznego budżetu najwięcej zyskają pomoc społeczna (13 proc.) oraz transport i łączność (12 proc.). Planowany wzrost wydatków bierze się przede wszystkim ze zwiększenia się liczby zadań miasta (przedszkola, żłobki, nowe elementy pomocy społecznej), wzrostu kosztów związanych z oddanymi inwestycjami (odsetki, wydatki na utrzymanie nowych inwestycji) i wreszcie z konieczności urealnienia wydatków na część zadań (np. przewozy, mieszkalnictwo, pomoc społeczna). Ten rok jest szczególny pod względem wzrostu wydatków bieżących. Po wejściu w życie nowej Ustawy o finansach publicznych takie zmiany były konieczne. Konieczne jest także zupełnie inne obliczanie tzw. wskaźników. Kiedyś brano pod uwagę wskaźnik zadłużenia całkowitego i wskaźnik kosztów obsługi rocznej zadłużenia. Obecnie wskaźniki są wyliczane na podstawie bardzo skomplikowanego algorytmu. Nie wystarczy więc zwiększyć dochody, aby móc zwiększyć wydatki. Trzeba najpierw wyliczyć wskaźnik, który określi możliwości finansowe miasta. To duża zmiana, istotnie wpływająca na budżet.

Sam budżet to ponad 4 mld zł. Wydaje się więc, że pole do zmian jest ogromne. Często słyszymy, że przecież przy takiej kwocie bardzo łatwo zrobić korekty. Trzeba jednak pamiętać, że prawie cały budżet (ok. 95–98 proc.) to kwoty już związane, czy to w zadaniach bieżących (płace, wydatki bieżące związane umowami), czy to w realizowanych już zadaniach inwestycyjnych. Nie można przerwać finansowania takiego zadania. Nawet jeśli jakieś poprawki zostaną przez Radę Miasta Krakowa wprowadzone, ich wycofanie nakaże Regionalna Izba Obrachunkowa. Na poprawki zostaje więc nam



Bogusław Kośmider

foto: Wiesław Hajler / UMK

2–5 proc. budżetu, czyli 80–200 mln zł. To jest kwota na nowe zadania i inwestycje. Wartość potencjalnych zadań wynosi ponad 1 mld zł, więc trzeba wybierać. Wyboru tego muszą dokonywać prezydent, radni i urzędnicy.

Prezydent ma obowiązek do 15 listopada przedstawić zbilansowany projekt budżetu, tzn. wydatki wraz z dochodami. Potem poprawki składają radni. I tu pojawia się wiele propozycji zdecydowanie przekraczających możliwości zmian. Często autorzy poprawek jako źródło finansowania wskazywanych przez siebie zadań wskazują środki przeznaczone na inne dziedziny, np. inwestycje. Nie uwzględniają oni jednak często faktu, że te środki są już związane umowami i de facto nie są dostępne. Czasami proponowanym źródłem finansowania poprawki są dodatkowe dochody, niestety nie jest możliwe rozszerzenie dochodów w nieskończoność. Zresztą nawet gdyby Rada Miasta przyjęła taką poprawkę, to RIO by ją zakwestionowała. Tak więc bardzo często odrzucenie przez Radę jakiejś poprawki motywowane jest nie tyle niechęcią wobec danego zadania, ile koniecznością uwzględnienia bezwzględnych zasad.

Budżet musi być uchwalony najpóźniej do końca stycznia, potem jest wdrażany przez poszczególne wydziały urzędu, rozpisywane są, ogłaszane i finalizowane przetargi. Czasami w wyniku przetargu okazuje się, że jakieś zadanie może zostać zrealizowane taniej, niż przewidywano, i oszczędzone środki można przekazać wówczas na inne cele.

Równoległe z budżetem musi być uchwalona tzw. Wieloletnia Prognoza Finansowa, czyli zestawienie wszystkich zadań, które będą przez lata realizowane. Każda inwestycja długoterminowa wpisana do budżetu na konkretny rok musi mieć zapewnione finansowanie także w latach kolejnych. Jeśli w jakiejś poprawce proponuje się zadanie, które potrwa dłużej niż rok, trzeba je uwzględnić w prognozie na lata następne. I w tym przypadku obowiązuje reżim formalny.

Zarówno budżet jak i Wieloletnia Prognoza Finansowa to nie koncert życzeń z nieokreślonymi źródłami finansowania. Proces uchwalania tych dokumentów nie daje wiele możliwości zmian. Można w tych dokumentach nieco przesunąć akcenty, wprowadzać do nich zadania dobrze zaplanowane i z racjonalnymi źródłami finansowania. W każdym innym przypadku propozycje muszą być odrzucane na etapie uchwalania budżetu, ponieważ tak czy owak zostaną negatywnie zaopiniowane przez RIO. Jednak nawet mimo tych wszystkich ograniczeń zewnętrznych budżet i WPF to najważniejsze dokumenty miasta, których przyjęcie stanowi główny cel samorządu.

W dniu ukazania się KRAKOWA.PL najprawdopodobniej będziemy mieli przegłosowany budżet na 2015 r. To nie będzie łatwy budżet. Choć sytuacja finansowa Miasta zdecydowanie się poprawiła, to weszły nowe zasady i zadania. Potrzeby są wielkie, możliwości mniejsze – zawsze trzeba wybierać. Ten wybór należeć będzie do Rady Miasta Krakowa.

*Przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Tramwaj i budżet obywatelski

Nową linią tramwajową do Mistrzejowic oraz tegorocznym budżetem obywatelskim zajęła się na jednym z pierwszych posiedzeń Komisja Dialogu Obywatelskiego.

☛ Katarzyna Maleta-Madejska

Do 21 grudnia trwały konsultacje społeczne w sprawie utworzenia linii tramwajowej na trasie Mogilska–Mistrzejowice. Zgłoszono kilkadziesiąt wniosków, spośród których wiele poddanych zostanie analizie. Kilka z opinii rzuciło nowe światło na planowaną inwestycję i dzięki temu w projekcie wprowadzone zostaną zmiany – zapewnił Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu. Planowana inwestycja to IV etap Krakowskiego Szybkiego Tramwaju. Zaproponowana trasa miałaby przebiegać ulicami Meissnera, Młyńską, Lublańską, Dobrego Pasterza, Krzesławicką, Bohomolca i Jancarza do pętli w Mistrzejowicach. Projektowany odcinek obejmuje następujące elementy: nowo projektowaną linię tramwajową wraz z niezbędną infrastrukturą – odcinek od ul. Mogilskiej do pętli Mistrzejowice o długości 4,45 km, budowę węzła rozjazdowego przy ul. Mogilskiej, przebudowę pętli Mistrzejowice, budowę tunelu tramwajowego wraz z rampami zjazdowymi od ronda Młyńskiego do ronda Barei i torowisko w konstrukcji toru zielonego z wibroizolacją. Wszystkie przystanki na trasie linii tramwajowej zostaną wyposażone w wiaty przystankowe (z wyjątkiem zlokalizowanych w tunelu), tablice informacji

pasażerskiej oraz rampy dostosowane do tabo-ru niskopodłogowego. Perony będą wyposażone w urządzenia dla osób niepełnosprawnych.

Ponadto Komisja Dialogu Obywatelskiego dyskutowała na temat tegorocznego budżetu partycypacyjnego. Przedstawiony został tegoroczny plan działania związany z budżetem obywatelskim. Do końca marca będzie można składać wnioski projektowe, na koniec maja przewidziany jest proces weryfikacyjny, a do 30

czerwca zostaną podane wyniki weryfikacji i lista zadań, na które będzie można głosować. Spotkania konsultacyjne w dzielnicach przewidziano na marzec. – Dzielnice powinny zostać poinformowane także o tym, jakie fundusze otrzymają w ramach budżetu obywatelskiego w 2016 r., by mogły lepiej gospodarować swoimi finansami – zaproponował radny Jakub Kosek. Radni muszą zapoznać się jeszcze z raportem końcowym podsumowującym proces tworzenia budżetu obywatelskiego w 2014 r., wtedy będzie można więcej powiedzieć na temat zmian w procedurze uchwalania tegorocznego budżetu. Wydatki na budżet obywatelski, ogólnomiejski i dzielnicowy to ogółem 6 mln zł. Do tego należy doliczyć też środki na realizację zadań wyłonionych w ramach budżetu obywatelskiego w 2014 roku – 2 545 000 zł. Tak więc łącznie na projekty obywatelskie zaplanowano nieco ponad 8,5 mln zł. Więcej informacji o budżecie obywatelskim na stronie: www.krakow.pl/budzet.



Radni z Komisji Dialogu Obywatelskiego dyskutowali o nowej linii tramwajowej oraz budżecie obywatelskim

foto: Katarzyna Maleta-Madejska / UMK

Sesje RMK na żywo

14 stycznia podczas sesji Rady Miasta Krakowa testowano system transmisji obrad na żywo. Przekaz z Sali Obrad Rady Miasta Krakowa będzie można śledzić od 28 stycznia.

☛ Łukasz Nowakowski

Można powiedzieć, że od teraz będzie to stały element obrad, za pomocą którego będziemy informować społeczeństwo o tym, co dzieje się na sesjach Rady Miasta Krakowa. Sesje będzie można śledzić

w telefonie lub tablecie – mówił Bogusław Kośmider, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa.

Oprócz możliwości śledzenia obrad online po każdej sesji przygotowywane będą pliki z ciągłym nagraniem sesji, pisemny stenogram sesji, pliki z nagraniem oraz tagowaniem kolejnych punktów sesji. Transmisje obrad Rady Mia-

sta można będzie oglądać na urządzeniach, które spełniają poniższe warunki:

- komputery PC/laptopy oparte o system operacyjny Windows w wersji XP lub wyższej + zainstalowana przeglądarka internetowa z dodatkiem Flash Player w najnowszej dostępnej wersji
- inne urządzenia (telefony komórkowe/tablety) z zainstalowaną przeglądarką internetową obsługującą technologię HTML5 i HLS (HTML Live Streaming) lub przeglądarka internetowa z obsługą Flash Player w najnowszej dostępnej wersji.

Sesje na żywo śledzić można na stronach Magicznego Krakowa: www.krakow.pl.

Kraków miastem dialogu

O dialogu z mieszkańcami, ważnych zmianach w budżecie obywatelskim oraz potrzebnych inwestycjach na północy Krakowa z **Dominikiem Jaśkowcem**, Wiceprzewodniczącym Rady Miasta Krakowa rozmawia Katarzyna Maleta-Madejska.



Dominik Jaśkowiec – Wiceprzewodniczący Rady Miasta Krakowa, radny Miasta Krakowa VI i VII kadencji, przewodniczący Komisji Dialogu Obywatelskiego. Od grudnia 2006 do stycznia 2011 r. pełnił funkcję przewodniczącego Rady i Zarządu Dzielnicy III Prądnik Czerwony. Prywatnie interesuje się historią, geografią i ogrodnictwem

Jest Pan nową twarzą i nowym głosem w prezydium Rady Miasta Krakowa. Jakie są według Pana najpotrzebniejsze inwestycje i plany na kadencję 2014–2018?

DJ: Marek Lasota też jest nowym Wiceprzewodniczącym Rady Miasta Krakowa. Mam nadzieję, że razem wniesiemy sporo pozytywnej energii i zdynamizujemy prace Rady. Dla mnie najważniejsze na dziś są trzy zadania: wdrożenie reformy dzielnic, sprawne przeprowadzenie budżetu obywatelskiego oraz rozpoczęcie prac nad nową procedurą konsultacji społecznych. Jeżeli mówimy o inwestycjach, to jako miłośnik historii naszego miasta i mieszkańiec Krakowa od urodzenia mam wielki sentyment do

krakowskich tramwajów, chciałbym więc, aby w tej kadencji rozpoczęto budowę nowych linii tramwajowych oraz remonty istniejących torowisk. To jest naszemu miastu bardzo potrzebne. W przeciwieństwie do budowy linii metra na te inwestycje nas stać. Oczywiście Kraków powinien dążyć do budowy metra, niemniej dobrze by było na początek stworzyć przekonujący model finansowania tej inwestycji.

Jest Pan znany z tego, że bardzo mocno promuje głos obywateli w samorządzie. Ten głos jest coraz lepiej słyszalny. Pokazały to wyniki referendum oraz rosnąca popularność budżetu obywatelskiego. Czy są jakieś

inicjatywy, które według Pana należałoby wprowadzić, aby mieszkańcy mogli mieć jeszcze większy wpływ na swoje miasto?

DJ: Mechanizmów partycypacji społecznej jest już całkiem sporo. Wymienię najważniejsze: budżet obywatelski, wniosek obywatelski, obywatelska inicjatywa uchwałodawcza. Również rady dzielnic, wykonujące zadania najmniejsze, ale często dla mieszkańców najważniejsze, są elementem udziału krakowian w zarządzaniu miastem. Przekazanie dzielnicom licznych kompetencji decyzyjnych to nic innego jak decentralizacja zadań publicznych. Brakuje nam jeszcze nowej procedury konsultacji społecznych, która zagwarantowałaby należyty udział mieszkańców w procesie przygotowywania inwestycji oraz tworzenia aktów prawa miejscowego. Dziś trzeba przede wszystkim skupić się na informowaniu mieszkańców o możliwościach i narzędziach do wspólnego zarządzania miastem.

Jest Pan jednym z orędowników budżetu obywatelskiego. Czy budżet ten w 2015 r. powinien mieć taką samą formułę jak w roku ubiegłym? Czy jakieś zmiany są potrzebne?

DJ: Jeszcze w poprzedniej kadencji zdecydowaliśmy o zmianie kalendarza realizacji budżetu obywatelskiego. Głosowanie będzie przesunięte na czerwiec, wybór zadań we wrześniu mija się z celem, gdyż z uwagi na kończący się rok budżetowy nie jesteśmy w stanie zrealizować projektów wybranych przez krakowian. Mieszkańcy nie widząc praktycznych rezultatów głosowania, powątpiewają w sens swojego zaangażowania w budżet obywatelski. W roku 2015 głosować będziemy w czerwcu, zarówno na zadania ogólnomiejskie, jak i dzielnicowe. Przy czym w dzielnicach w roku 2015 wybierzemy też zadania do realizacji na rok 2016.

Czy jako reprezentant Prądnika Czerwonego może Pan określić, jakie są najpotrzebniejsze dla tej części Krakowa inwestycje?

DJ: Problemy Prądnika Czerwonego wynikają m.in. z niedoinwestowania naszej dzielnicy w latach ubiegłych, kiedy to miasto swoje największe inwestycje realizowało na południu Krakowa, północ traktując trochę po macoszemu. Na szczęście to się zmienia. Główny priorytet to włączenie Prądnika Czerwonego w system komunikacji tramwajowej i realizacja tym samym obietnicy władz Krakowa złożonej jeszcze w czasach Monarchii Austro-Węgierskiej. Ponadto sprawą pilną jest zabezpieczenie przeciwpowodziowe osiedla Prądnik Czerwony oraz kontynuacja programu rehabilitacji osiedli Olsza II i Ugorek. Musimy zrobić wszystko, aby utrzymać dający dobre efekty Program Aktywności Lokalnej.

Kalendarium Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa i wiceprzewodniczących

8 stycznia

- posiedzenie Zarządu i Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski, ul. Grodzka 15/2 (zaproszenie: Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski)
- XXIV Noworoczne Spotkanie Oplatkowe Samorządów Małopolski i Polski, Sala Obrad RMK (zaproszenie: Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski)
- wręczenie Wojciechowi Rakowi, nauczycielowi historii w VI LO nagrody im. T. Słowikowskiego, ul. Wąska 7 (zaproszenie: Dyrektor VI LO im. A. Mickiewicza w Krakowie)

10 stycznia

- obchody 70-lecia lądowania B17 „Candie”, Fort Borek 52, Kościół pw. św. Rafała Kalinowskiego, os. Kliny Zacisze (zaproszenie: Robert Springwald)

11 stycznia

- obchody 70. rocznicy rozstrzelania 79 mieszkańców Dąbia, cmentarz Rakowicki, ul. Półkole 9a (zaproszenie: radni Dzielnicy II Grzegórzki)

12 stycznia

- tradycyjne spotkanie noworoczne z korpusem konsularnym, ul. Wita Stwosza 12 (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa)

14 stycznia

- 5. sesja Rady Miasta Krakowa, Sala Obrad RMK (zaproszenie: Przewodniczący Rady Miasta Krakowa)



for. Blazni Sietlerka / UMJK

15 stycznia

- spotkanie świąteczno-noworoczne (zaproszenie: Zarząd Dzielnicy XIII Podgórze)

16 stycznia

- spotkanie świąteczne z udziałem ks. kardynała Stanisława Dziwisza, al. Słowackiego 20 (zaproszenie: Starosta Krakowski oraz Przewodniczący Rady Powiatu Krakowskiego)

17 stycznia

- XXIII spotkanie świąteczne pod patronatem Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa,

ul. Akacja 3 (zaproszenie: Stowarzyszenie Wychowanków Szkół Zakonu Pijarów)

18 stycznia

- obchody 70. rocznicy zakończenia okupacji hitlerowskiej w Krakowie, cmentarz Rakowicki (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa)

19 stycznia

- msza św. z okazji święta św. Sebastiana oraz uroczyste przyjęcie kandydatów w poczet Braci Kurkowych, m.in. Bogusława Kośmidera, przewodniczącego RMK oraz radnego Józefa Pilcha, katedra na Wawelu (zaproszenie: Rada Starszych Towarzystwa Strzeleckiego „Bractwo Kurkowe” w Krakowie oraz Król Kurkowy z Marszałkami)

22 stycznia

- spotkanie noworoczne, ul. Straszewskiego 17 (zaproszenie: Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa oraz Konsulat Generalny Republiki Federalnej Niemiec)

24 stycznia

- obchody 152. rocznicy wybuchu powstania styczniowego, cmentarz Rakowicki (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa, Związek Inwalidów Wojennych, Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana)



Program prewencji otyłości, cukrzycy typu 2, nadciśnienia i miażdżycy

Do udziału w programie kwalifikowani są mieszkańcy Krakowa, którzy ukończyli 25. rok życia i u których do chwili badania nie stwierdzono cukrzycy ani miażdżycy i jej sercowo-naczyniowych powikłań.

Lp.	Nazwa oferenta	Adres	Tel. kontaktowy
1.	Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II	ul. Prądnicka 80, Kraków	12 614-33-33 w godz. pon.–pt. 7.30–18.30
2.	NZOZ gabinet Lekarza Rodzinnego Janusz Krzysztoń	ul. Heleny 2, Kraków	12 657-37-78 oraz 12 659-04-55 w godz. 8.00–18.00
3.	NZOZ „Praktyka Lekarza Rodzinnego Wojciech Borak”	ul. Estery 6, Kraków	12 422-31-13 oraz 12 432-09-48 w godz. 8.00–18.00
4.	NZOZ Praktyka Grupowa lekarzy Rodzinnych S.C.	ul. Bocheńska 4, Kraków	12 430-57-73 oraz 12 430-14-00 w godz. 8.00–18.00
5.	Firma Marketingowo-Medyczna Sp. z o.o. NZOZ „MARK-MED”	os. Centrum B11, Kraków	12 644-08-35 w godz. pon.–śr. 8.00–18.00; wt. 15.00–18.00; czw. 8.00–13.00; pt. 8.00–12.00
6.	Firma Marketingowo-Medyczna Sp. z o.o. NZOZ „MARK-MED”	ul. Branicka 29, Kraków	12 645-03-12 w godz. pon., śr., pt. 15.00-18.00; wt., czw. 8.00–11.00
7.	Firma Marketingowo-Medyczna Sp. z o.o. NZOZ „MARK-MED”	ul. Lubocka 53, Kraków	12 645-38-07 w godz. pon. 8.00–11.00; wt.–pt. 14.00–18.00
8.	S.C.D.Z. „MEDICINA”	ul. Barska 12, Kraków	12 266-50-62 w godz. pon.–pt. 8.00–20.00; sob. 8.00–13.00
9.	Praktyka Lekarzy Rodzinnych NZOZ	ul. Na Kozłowiec 29, Kraków	12 675-87-47 oraz 12 659-11-59 w godz. pon.–pt. 8.00–18.00
10.	S.C.D.Z. „MEDICINA” Sp. z o.o.	ul. Grzegórzecka 67 C, Kraków	12 345-70-05 w godz. pon.–pt. 8.00–20.00; sob. 8.00–13.00
11.	NZOZ Laboratorium Analityczne DAM-MED	os. Urocz 2, Kraków	12 685-50-59 w godz. pon.–pt. 7.00–11.00
12.	NZOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego Mostek Snarska	os. 2. Pułku Lotniczego 22, Kraków	12 640-95-51 w godz. pon.–pt. 8.00–18.00, sob. 8.00–11.00

G Ł O S D Z I E L N I C

Przedstawiamy Państwu nowo wybrane zarządy rad dzielnic Miasta Krakowa wraz z danymi teleadresowymi. Jedynie w Dzielnicy XIV Czyżyny zarząd nie został wybrany.

Dzielnica I Stare Miasto

Przewodniczący Zarządu: Tomasz Daros, zastępca przewodniczącego Zarządu: Bogusław Krzeczkowski, członkowie Zarządu: Rafał Nowak, Olgierd Sęczek, Michał Speruda. Adres: ul. Rynek Kleparski 4 (II p.), telefon: 12 421-41-66, e-mail: rada@dzielnica1.krakow.pl

Dzielnica II Grzegorzki

Przewodnicząca Zarządu: Małgorzata Ciemięga, zastępca przewodniczącej Zarządu: Maciej Hankus, członkowie Zarządu: Łukasz Derdziński, Tomasz Makowski, Artur Wolny. Adres: al. Daszyńskiego 22, telefon: 12 431-25-00, e-mail: rada@dzielnica2.krakow.pl

Dzielnica III Prądnik Czerwony

Przewodnicząca Zarządu: Aniela Pazurkiewicz, zastępca przewodniczącej Zarządu: Mateusz Drożdż, członkowie Zarządu: Maciej Kalemba, Piotr Moskała, Daniel Wiśniowski. Adres: ul. Naczelna 12, telefon: 12 412-49-13, e-mail: rada@dzielnica3.krakow.pl

Dzielnica IV Prądnik Biały

Przewodniczący Zarządu: Jakub Kosek, zastępca przewodniczącego Zarządu: Grzegorz Chmurzyński, członkowie Zarządu: Mariusz Bembenek, Dominik Franczak, Tomasz Regulski. Adres: ul. Białoprądnicka 3, telefon: 12 638-10-12, e-mail: rada@dzielnica4.krakow.pl

Dzielnica V Krowodrza

Przewodniczący Zarządu: Zygmunt Wierzbiński, zastępca przewodniczącego Zarządu: Edward Tarczałowicz, członkowie Zarządu: Marcin Grega, Jan Hoffman, Maciej Pęcak. Adres: ul. Kazimierza Wielkiego 112/2, telefon: 12 636-95-95, 12 638-40-44, e-mail: rada@dzielnica5.krakow.pl

Dzielnica VI Bronowice

Przewodniczący Zarządu: Bogdan Smok, zastępca przewodniczącego Zarządu: Alicja Gackiewicz, członkowie Zarządu: Marta Drużkowska, Jerzy Kopacz, Agata Pasioneck-Sacha. Adres: ul. Zarzeczce 124 A, telefon: 12 636-15-75, e-mail: rada@dzielnica6.krakow.pl

Dzielnica VII Zwierzyniec

Przewodniczący Zarządu: Szczęśny Filipiak, zastępca przewodniczącego Zarządu: Marzena Garzeł, członkowie Zarządu: Marek Golonka, Jan Dziura-Bartkiewicz, Magdalena Mardyla. Adres: ul. Prusa 18, telefon: 12 421-56-66, 429-90-47, e-mail: rada@dzielnica7.krakow.pl

Dzielnica VIII Dębniki

Przewodniczący Zarządu: Arkadiusz Puszkarczyk, zastępca przewodniczącego Zarządu: Krzysztof Gacek, członkowie Zarządu: Paweł Bystrowski, Sławomir Siekacz, Urszula Twardzik. Adres: ul. Praska 52, telefon: 12 267-03-03, e-mail: rada@dzielnica8.krakow.pl

Dzielnica IX Łagiewniki-Borek Fałęcki

Przewodniczący Zarządu: Jan Pietras, członkowie Zarządu: Renata Grotowska, Krzysztof Mitras. Adres: ul. Żywiecka 13, telefon: 12 268-16-14, 268-18-00, e-mail: rada@dzielnica9.krakow.pl

Dzielnica X Swoszowice

Przewodniczący Zarządu: Maciej Nazimek, zastępca przewodniczącego Zarządu: Jan Mikuła, członkowie Zarządu: Andrzej Jończyk, Wojciech Liszka, Marcin Szewczyk. Adres: ul. Inicjatywy Lokalnej 5, telefon: 12 264-90-75, 264-92-01, e-mail: rada@dzielnica10.krakow.pl

Dzielnica XI Podgórze Duchackie

Przewodniczący Zarządu: Krzysztof Sułowski, zastępca przewodniczącego Zarządu: Kazimierz Bożek, członkowie Zarządu: Jarosław Kajdański, Janusz Kostrz, Miłosz Mleczek. Adres: ul. Wysłouchów 34, telefon: 12 654-57-74, e-mail: rada@dzielnica11.krakow.pl

Dzielnica XII Bieżanów-Prokocim

Przewodniczący Zarządu: Zbigniew Kożuch, zastępca przewodniczącego Zarządu: Wiesław Markowicz, członkowie Zarządu: Rafał Buchelt, Mieczysław Lasota, Kinga Witkowska. Adres: ul. Kurczaba 3, telefon: 12 658-26-11, e-mail: rada@dzielnica12.krakow.pl

Dzielnica XIII Podgórze

Przewodniczący Zarządu: Jacek Bednarz, zastępca przewodniczącego Zarządu: Jacek Młynarz, członkowie Zarządu: Aurelia Czerwińska-Pacura, Tomasz Kołomyjski, Teresa Kural. Adres: Rynek Podgórski 1, telefon: 12 656-62-25, 616-81-16, e-mail: rada@dzielnica13.krakow.pl

Dzielnica XIV Czyżyny

Przewodniczący Zarządu: Łukasz Cieślak (złożył rezygnację, wybór zarządu odbył się podczas sesji rady dzielnicy 23 stycznia; ze względu na cykl wydawniczy nazwiska członków nowego zarządu podamy w kolejnym numerze). Adres: os. Dywizjonu 303 nr 34, telefon: 12 647-61-64, e-mail: rada@dzielnica14.krakow.pl

Dzielnica XV Mistrzejowice

Przewodnicząca Zarządu: Grażyna Janawa, zastępca przewodniczącej Zarządu: Konrad Maciejowski, członkowie Zarządu: Sławomir Dymacz, Maciej Olszański, Anna Trzoniec. Adres: ul. Miśnierńska 58, telefon: 12 648-96-18, 648-72-38, e-mail: rada@dzielnica15.krakow.pl

Dzielnica XVI Bieżczyce

Przewodniczący Zarządu: Jan Jarosz, zastępca przewodniczącego Zarządu: Andrzej Buczkowski, członkowie Zarządu: Alina Nowicka, Zdzisław Pawiński, Marcin Permus. Adres: os. Kalinowe 4, telefon: 12 641-45-67, e-mail: rada@dzielnica16.krakow.pl

Dzielnica XVII Wzgórza Krzesławickie

Przewodniczący Zarządu: Stanisław Madej, zastępca przewodniczącego Zarządu: Andrzej Dziedzic, członkowie Zarządu: Jan Kawa, Stanisław Rajski, Wiesław Wojnarski. Adres: os. Na Stoku 15/76, telefon: 12 645-30-09, e-mail: rada@dzielnica17.krakow.pl

Dzielnica XVIII Nowa Huta

Przewodniczący Zarządu: Stanisław Moryc, zastępca przewodniczącego Zarządu: Józef Szuba, członkowie Zarządu: Małgorzata Bąk, Andrzej Kowalik, Mariusz Woda. Adres: os. Centrum B bl. 6, telefon: 12 644-78-40, e-mail: rada@dzielnica18.krakow.pl

Karnawał po krakowsku

Wiadomo nie od dziś, że prawem satyryków jest opisywanie nie świata rzeczywistego, lecz odbitego w krzywym zwierciadle. Dlatego też pisząc o dawnych krakowskich karnawałach, nie można ich – rzecz jasna – oglądać oraz opisywać wyłącznie z perspektywy... zasmuconej i zniechęconej kandydatki na starą pannę.



foto: Paweł Krawczyk / UMK

Etykieta karnawału i dziś ma ściśle określone zasady

Michał Kozioł

Atak właśnie prezentował w 1882 r. krakowski dwutygodnik satyryczny „Djabeł” rzekome żale panny, której nie udało się zaręczyć podczas karnawału: „Na próżno się dekoltowałam - / Nosłam stanik na trzy cale... / Próżno mówiłam głośno français - / Po polsku mało lub nic wcale... / Suche bukiety i karnety / To cały plon w tym karnawale... / Jak byłam panną – tak zostałam”.

Trzeba pamiętać, że w karnawale bawiono się kiedyś hucznie i wesoło. Nieceniony Zygmunt Gloger pisze w „Encyklopedii staropolskiej”, jakoby poseł sułtana Sulejmana II po zakończeniu swojej misji w Rzeczypospolitej opowiadał, iż „w pewnej porze roku chrześcijanie dostają warjacy i że dopiero proch sypany im potem w kościołach na głowy leczą takową”.

Frak, wachlarze, rękawiczki

Rzecz jasna inaczej bawiła się polska elita z końca XVII w., a inaczej mieszkańcy stołecznego królewskiego miasta z czasów panowania Najjaśniejszego Pana Franciszka Józefa I. Jeżeli chciało się wówczas należeć do tak zwanego

„towarzystwa”, trzeba było spełnić pewne ściśle określone warunki. Przede wszystkim należało sprawić sobie frak, który na wykwinnych balach był strojem obowiązującym. Krawców w Krakowie nie brakowało. Uszycie fraka było jednak sporym wydatkiem. Nie brakło więc i takich potencjalnych „balowiczów”, którzy nabywali odrobinę „przechodzone” fraki u handlarzy starzyzną. Największą sławą wśród tych kupców cieszył się bez wątpienia pan Aron Gajer z ul. Szpitalnej. W ostateczności można też było frak wypożyczyć. Oprócz tej podstawy balowego ubioru należało się jeszcze zaopatrzyć w stosowne spodnie, frakową koszulę z odpowiednim kołnierzykiem, białą kamizelkę, białe rękawiczki oraz muszkę. Wskazany był także szapoklak, gdyż mężczyzna „z towarzystwa” powinien wkraczać do sali balowej, trzymając w lewej ten atrybut prawdziwego eleganta. Wszystkie te rzeczy można było bez problemu nabyć. Krakowscy kupcy ogłaszali w gazetach, że „polecają w wielkim wyborze wszelką bieliznę na karnawał”. Nie zapominali też o paniach. Pan Szczurowski, który na początku wieku XX prowadził elegancki sklep przy ul. Grodzkiej, informował za pośrednictwem prasy, że „wachla-

rze, rękawiczki, pończochy, grzebyki, szpilki do włosów, perfumy, mydła, pudry poleca w wielkim wyborze i niskich cenach”. Gdy było się już przygotowanym do karnawału, pozostawało tylko czekać na zaproszenia. Podręczniki dobrego wychowania zalecały, aby w tym szczególnym czasie zawiadomienia o balu wysłać na miesiąc wcześniej. Organizowano bowiem tak wiele zabaw, że późniejsze doręczenie zaproszenia mogło się fatalnie odbić na frekwencji.

Wodzirej, czyli aranżer

Niewątpliwie najważniejszą osobą na balu był aranżer, zwany też wodzirejem. Między tymi dwoma słowami była różnica mniej więcej taka, jaka jest między „kierowcą” a „szoferem”. Kraków z początku XX w. mógł się poszczycić sporą liczbą wytrawnych wodzirejów. Jednak najślawniejszym z nich był Karol Dawidowski, z zawodu nauczyciel, a po pierwszej wojnie wysoki urzędnik w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Nawet autor umieszczonego w Polskim Słowniku Biograficznym poświęconego tej postaci hasła uznał za wskazane napisać, że „ogromnie popularny i lubiany w świecie towarzyskim, znany był jako wodzirej na balach krakowskich”. Aranżerskie talenty pedagoga doceniali także uczniowie gimnazjum imienia króla Jana III Sobieskiego, w którym Karol Dawidowski uczył. Jeden z nich wspominał po latach w swoich pamiętnikach, jak to profesor, któremu zdarzało się przyjść na lekcję prosto z balu, zmęczony zasypiał na katedrze. Klasa zachowywała się wtedy spokojnie, okazując tym wielkoduszną wyrozumiałość, najwyżej cicho komentowano, ile to barwnych wstążek od kotylionów wystaje z kieszeni wierzchniego odzienia pedagoga. Kotylion – czyli ozdobna oznaka przypinana do piersi tancerza i tancerki – był bowiem jednym z ważnych elementów karnawałowej zabawy. Jednym, ale nie jedynym. W komedii Michała Bałuckiego „Dom otwarty” zaproszony do prowadzenia balu wodzirej Fikalski przybywa, niosąc „przybory do kotyliona, kostki, buńczuk, nosy, czepki”, które wypożyczył z reursy. A panią domu pyta, czy gotowe są bukiety i ordery.

Takie rekwizyty uatrakcyjniały bez wątpienia zabawę, ale przedmiotem absolutnie niezbędnym były karnety balowe. To w nich panie i paničky zapisywały nazwiska tancerzy, którym obiecały taniec. Organizatorzy balów prześcigali się w pomysłowości, jeżeli chodzi o formę karnetu. W 1890 r. w krakowski „Czas” donosił: „Komitet balu akademickiego rozpiął konkurs na karnety tegoroczne, dopuszczając do konkursu tylko litografów i introligatorów miejscowych, nie chcąc, by pieniądze na ten cel przeznaczone miały wzbogacić jakiegoś obcokrajowca. Nie zawiódł się komitet na naszych rzemieślnikach, bo wszystkie przed-

łożone karnety, z których szczególnym gu- stem odznaczały się projekta pp. Jahody, Schro- ta i Salba, nie tylko w niczem nie ustępowały karnetom wiedeńskim, ale śmiało rzec można, znacznie je przewyższały. Wybrany został pro- jekt p. Jahody, przedstawiający dyplom minia- turowy, ozdobiony pieczęcią i herbem uniwer- syteckim. Na karcie wysuwanej przedstawiona jest fasada domu akademickiego. Całość przed- stawia śliczne cacko, które stanowić będzie dla naszych pań miłą pamiątkę z tegorocznego balu". Karnet – do którego dołączano zawsze mały, elegancki ołówceczek – pięknej lub posaż- nej danserki bardzo szybko się zapełniał. Rzecz jasna w bardzo złym tonie było chwalenie się tym przed innymi pannami. Podręczniki do- brego wychowania podkreślały, że „bardzo by- łoby niedelikatnie pokazywać swój karnet pe- łen nazwisk tancerzy tym pannom, które mają mało zaproszeń... Uśmiech losu, dający nam możliwość zaćmienia sobą mimowolnych ry- walek, wymaga szlachetnej skromności, i oso- ba dobrze wychowana nigdy nie pozwoli so- bie na przewinienie w tej mierze". Zresztą dobry aranżer potrafił tak poprowadzić bal, że „wszyst- kie panny miały tancerzy i szczególniejszą a de- likatną opieką otaczał panny mniej urodziwe”.

Maski i domina mile widziane...

Specyficznym rodzajem balów były maskara- dy. Znaczący tematyczny balowej twierdzili, że jest to zabawa szczególnie atrakcyjna, a to „przez wzgląd na zadowolenie, jakie sprawia młodzie- ży”. Oczywiście w tym przypadku absolutnie ko- nieczna była maska. Podczas ostatniego kar- nawału przed I wojną światową, jeżeli wierzyć „Czasowi”, powodzeniem cieszyły się maski ko- lorowe, a niemodne już były maski czarne. Moż- na je było kupić w sklepie Simonowicza na linii A-B lub u Ziemblickiego na pl. Mariackim. Pannie oprócz maski zakładały domino, czyli płaszcz z kapturem. Natomiast „mężczyźni mogą być na maskaradach również w kostiumach, jeże- li jednak tego sobie nie życzą, to powinni być ... we fraku i w rękawiczkach. Rękawiczki mogą być kolorowe. Cylindra nie zdejmujemy z gło- wy przez cały czas trwania zabawy”. Rzecz jas- na na maskaradzie obowiązywały zupełnie inne zasady niż podczas „poważnego” balu. Wszyscy jej uczestnicy mieli obowiązek mówić do sie- bie „ty”. Nie oznaczało to jednak, że można było być zbyt poufałym. Nie należało się też obrażać z byle powodu. Podręczniki dobrego wychowa- nia pouczyły, że „mężczyzna, którego intryguje maska, powinien jej odpowiadać możliwie naj-

dowcipniej, byle jej niczem nie urazić. Małe szpi- leczki natury osobistej trzeba przyjmować za żart i odpłacać pięknem za nadobne. Unosić lub zrywać maskę jakiegokolwiek osobie zamaskowa- nej byłoby szydłem impertynencji i brutalstwa”.

Krakowskie karnawały z końca XIX stulecia były jednak przede wszystkim dowodem stopnia zor- ganizowania społeczeństwa. Przejawiało się ono w ogromnej aktywności wszelkiego rodzaju sto- warzyszeń i organizacji. Prawie wszystkie środowi- ska urządzały bale oraz mniej wyszukane zabawy. W 1914 r. Klub Urzędników Poczтовых urządził w swoim lokalu przy ul. Lubicz „Zabawę Tanecz- ną Podlotków”, Stowarzyszenie Podurzędników i Służby Państwowej organizowało w sali Sokoła „Wieczór kostiumowy z kotylionem”, a Towarzy- stwo Szkoły Ludowej „Wieczór Krakowianek”, na którym obowiązywały stroje ludowe lub space- rowe. W swoim gronie bawili się także członko- wie: Towarzystwa Certyfikatorów, Towarzystwa Bratniej Pomocy Kelnerów, Związku Urzędników i Urzędniczek Prywatnych, Towarzystwa Wetera- nów Wojskowych, Stowarzyszenia Służby Poczto- wej, Akademickiego Komitetu Młodzieży Ewan- gelickiej. Własną zabawę organizował nawet personel techniczny teatru miejskiego.

Kalendarium krakowskie

28 stycznia 1915 (185. dzień Wielkiej Wojny)

Jak donosi krakowska prasa, cesarz Franciszek Józef odznaczył gen. Karola Durskiego „komen- danta polskiego Legionu” krzyżem rycerskim orderu Leopolda.

29 stycznia 1915 (186)

Krakowska prasa informuje o pożarze w Bro- nowicach Wielkich. Ogień, który pojawił się w piwnicy willi pana Fischera, został szybko uga- szony.

30 stycznia 1915 (187)

Do Krakowa przybywają dwaj amerykańscy ofi- cery: mjr Józef. H. Ford i kpt. Augustyn McIntyre. Goście z USA planują, po zwiedzeniu mia- sta, udać się na front jako obserwatorzy.

31 stycznia 1915 (188)

Mieszkańców Zakrzówka zbulwersowała wie- domość o zamordowaniu Marii Ringowej, właścicielki domu przy ul. Twardowskiego 12. O dokonanie zbrodni podejrzany jest znajomy denatki Kasper Schwechling, kapral 56. pułku piechoty.

28 stycznia 2015 r.

1 lutego 1915 (189)

Starania prezydenta Leo, poparte przez ko- mendanta krakowskiej twierdzy generała Kuka, przyniosły efekty. Do Krakowa powraca Bank Austro-Węgierski.

2 lutego 1915 (190)

Krakowian niepokoi powtarzający się kilkakrot- nie odgłos wystrzałów artyleryjskich. Na szczęś- cie są to tylko ćwiczenia artylerii fortecznej, któ- ra właśnie otrzymała nowe armaty.

3 lutego 1915 (191)

Na Małym Rynku dochodzi do kolizji dwóch wojskowych samochodów. Poszkodowanych zo- staje trzech przechodniów.

4 lutego 1915 (192)

Spółka „Krysztal” ogłasza, że „mimo wojny nie zastanowiła (!) ruchu i poleca znane ze swej do- broci i wykwintnego smaku warszawskie kar- melki i cukierki puszkowe.

5 lutego 1915 (193)

Przez Kraków przejeżdżają pociągi wiozące ro- syjskich jeńców.

6 lutego 1915 (194)

Zapadł wyrok w sprawie oskarżonej o mor- derstwo służącej Wiktorii Młyńcówny. Biegli dr Wachholz i dr Łobaczewski „wobec podnoszo- nych przez obrońcę adwokata Dra Jana Jakubow- skiego pewnych zbrodni obwinionych, orzekli, że obwiniona mimo tych zbrodni jest pod wzglę- dem umysłowym zupełnie poczytalną”. Młyńców- nę skazano na śmierć przez powieszenie.

7 lutego 1915 (195)

Pojawił się w sprzedaży kieszonkowy kalendarz „Legionista polski”.

8 lutego 1915 (196)

Krakowska prasa przypomina stróżom, że nie- dopuszczalne jest wcześniejsze zamykanie bram. Także w czasie wojny „szpera” ma być za- mykana o godzinie dziesiątej wieczorem.

9 lutego 1915 (197)

W Instytucie Botanicznym przy ul. Lubicz odby- wa się kolejne posiedzenie naukowe Towarzy- stwa im. Kopernika. Profesor Raciborski wygła- sza odczyt zatytułowany „Jak sobie radzą rośliny z nieproszonymi gośćmi”.

Gmina Miejska Kraków Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Krakowie ogłasza przetarg ustny – licytację

na oddanie do użytkowania piwnic grobowcowych na cmentarzach: Rakowickim, Podgórskim, Bronowickim i Prądnik Czerwony oraz nisz urnowych na cmentarzach: Rakowickim, Prądnik Czerwony, Grębałów i Prokocim. Przetarg dotyczący piwnic grobowcowych odbędzie się w dniu 6 lutego 2015 r. o godzinie 15.30, natomiast dotyczący nisz urnowych w dniu 13 lutego 2015 r. o godz. 15.30 w budynku Zarządu Cmentarzy Komunalnych

przy ul. Rakowickiej 26 w Krakowie. Szczegółowa lokalizacja piwnic oraz nisz urnowych wraz z jednostkową ceną wywoławczą oraz zasady przetargu są dostępne na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3–4, w budynku administracyjnym ZCK, przy ul. Rakowickiej 26, ul. Wapiennej 13, ul. Powstańców 48, ul. Darwina 1g oraz umieszczone na stronie: www.cmentarze.krakow.pl.

Zezwolenia, oblicz sam

Przypominamy, że zgodnie z art. 111 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, każdy przedsiębiorca posiadający zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych ma obowiązek do 31 stycznia 2015 r. złożyć oświadczenie o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w 2014 r. i dokonać opłaty za korzystanie z zezwoleń w roku 2015.

Druki oświadczeń są dostępne w siedzibie Wydziału Spraw Administracyjnych (al. Powstania Warszawskiego 10), można je też pobrać ze strony: www.bip.krakow.pl. Oświadczenie można złożyć również drogą elektroniczną za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (e-PU-AP). Zapraszamy przedsiębiorców do Referatu Obrotu Napojami Alkoholowymi, al. Powstania Warszawskiego 10, VI piętro od poniedziałku do piątku w godz. 7.40–15.30. Opłatę można uiścić w kasach urzędu (gotówką, kartą), a także bezgotówkowo na rachunek Urzędu w Pekao SA: 44 1240 4722 1111 0000 4851 1108 (z podaniem nr zezwoleń i adresu punktu sprzedaży). Oświadczenia o wartości sprzedanego alkoholu można również przesłać listem poleconym (o terminowości decyduje data stempla pocztowego) na adres: Urząd

Miasta Krakowa, Wydział Spraw Administracyjnych, al. Powstania Warszawskiego 10, 31-549 Kraków.

Przedsiębiorca, któremu zezwolenie wygaśnie z powodu niezłożenia oświadczenia lub niedokonania opłaty w ustawowym terminie, może się ubiegać ponownie o jego wydanie po upływie sześciu miesięcy od dnia wydania decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia.

Zachęcamy przedsiębiorców mających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków do skorzystania z kalkulatora do obliczeń opłaty za korzystanie z zezwoleń w roku bieżącym, który znajduje się na stronie: www.bip.krakow.pl. Prosta instrukcja przy kalkulatorze poprowadzi każdego, kto samodzielnie zechce obliczyć należną opłatę, ułatwi wypełnienie oświadczenia i przypomni o terminach. Z kalkulatora mogą skorzystać także przedsiębiorcy, którzy dopiero ubiegają się o zezwolenia i orientacyjnie chcą poznać wysokość opłat.

Wszelkich informacji na temat opłat udziela Referat Obrotu Napojami Alkoholowymi pod numerami telefonów 12 61-69-304 do 307, 310 i 322.

Program profilaktyki astmy i chorób alergicznych młodzieży szkolnej ETAP II, Program kierowany jest tylko dla uczniów wyłonionych w ramach I etapu

Lp.	Nazwa oferenta	Adres
1.	Specjalistyczne Centrum Dzieci i Młodzieży sp. z o.o.	ul. Wielicka 25, Kraków
2.	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie	ul. Strzelecka 2, Kraków
3.	Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie	ul. Wielicka 265, Kraków
4.	Centrum Medyczne Med-All	ul. Budziszynska 1, Kraków
5.	Szpital Uniwersytecki w Krakowie	ul. Kopernika 36, Kraków
6.	iMed24 S.A.	al. Jana Pawła II 41f, Kraków

Program profilaktyki następstw dysplazji stawów biodrowych

Celem Programu jest zwiększenie wczesnego rozpoznania dysplazji stawów biodrowych w populacji niemowląt zamieszkałych na terenie Krakowa poprzez wdrożenie przesiewowych badań populacyjnych bioder u dzieci w wieku od czterech tygodni do czterech miesięcy życia, ze szczególnym uwzględnieniem dysplazji klinicznie bezobjawowych, niemożliwych do wykrycia w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.

Lp.	Nazwa oferenta	Adres	Tel. kontaktowy
1.	Specjalistyczne Centrum Dzieci i Młodzieży sp. z o.o.	ul. Wielicka 25, Kraków	12 294-18-24 w godz. pon.–pt. 8.00–15.00
2.	MED - SKARPA	os. Na Skarpie 6, Kraków	12 644-19-00 oraz 12 644-19-30, w godz. pon.–pt. 7.30–18.00
3.	Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie	ul. Wielicka 265, Kraków	12 658-20-11 w. 14-16 oraz 88-946-820 w godz. pon.–pt. 8.00–18.00
4.	NZOZ Szpital na Siemiradzkiego	ul. Siemiradzkiego 1, Kraków	12 376-00-23 w godz. pon.–pt. 7.00–19.00
5.	S.C.D.Z. „MEDICINA”	ul. Grzegorzewska 67 C, Kraków	12 345-70-05 w godz. pon.–pt. 8.00–20.00; sob. 8.00–13.00
6.	iMed24 S.A.	al. Jana Pawła II 41f, Kraków	12 376-31-31 oraz 12 394-41-00 w godz. pon.–pt. 8.00–20.00

Wykaz realizatorów programu zdrowotnego realizowanego w ramach Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w latach 2013–2015 –Pomoc w powrocie do zdrowego funkcjonowania psychicznego: Program profilaktyki głębokich, nawracających zaburzeń psychicznych (GZP). Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców Krakowa powyżej 18. r. ż., nieleczonych z powodu głębokich zaburzeń psychicznych

Lp.	Nazwa oferenta	Adres	Tel. kontaktowy
1.	SP ZOZ Szpital Uniwersytecki w Krakowie	ul. Kopernika 21a, Kraków	tel. 12 424-87-23
2.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Psychiatryczno-Psychologiczna „Gabinety Rozwoju”	ul. Fiedorfa Nila 14, Kraków	tel. 12 353-00-27, 666 377 742
3.	Falck Medycyna Sp. z o.o.	ul. Mazowiecka 4–6, Kraków	tel. 12 630-49-28



Prezydent Miasta Krakowa



zapraszają na



14. CRACOVIA MARATON

Maraton z historią w tle

19 KWIETNIA 2015

START I META NA RYNKU GŁÓWNYM

**KRAKOWSKIE SPOTKANIA BIEGOWE
17-19 KWIETNIA 2015**

**17.04
BIEG NOCNY (10 km)**

**18.04
MINI MARATON (4,2 km) MARATON NA ROLKACH (42,195 km)**

19.04 14. CRACOVIA MARATON

WWW.CRACOVIAMARATON.PL



Znajdź nas na Facebooku

Sponsor Generalny

Organizator

Partnerzy

Patroni medialni



Bank Polski



skandia
WIENNA INSURANCE GROUP



LAVARD



Greenway w Krakowie

MARATONY
POLSKIE.PL

KRAKÓW
www.krakow.pl

RMF

MATERIA 3. MIĘDZYNARODOWY PRIMA FESTIWAL TEATRU FORMY

Bieguny
KULTURY 21 → 28.02.2015
Kraków

Compagnie Philippe Genty **NIE ZAPOMNIJ MNIE**

We współpracy z: HINT Acting & Theatre Department
at Nord-Trøndelag University College



fol: Pascal Francois

Compagnie 111 – Aurélien Bory

PLAN B. AURÉLIEN BORY/PHIL SOLTANOFF



fol: Agnès Bory

www.materiaprima.pl

www.groteska.pl

ORGANIZATOR



PATRONAT HONOROWY

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

PARTNERZY PROJEKTU



TINKEROTING

CARTE
BLANCHE
THE NORWEGIAN NATIONAL COMPANY
OF CONTEMPORARY DANCE

DOFINANSOWANIE

Projekt Materia Prima, 3. Międzynarodowy Festiwal Teatru Formy,
Bieguny Kultury finansowany z Funduszy EOG, pochodzących z Islandii,
Liechtensteinu i Norwegii, oraz środków krajowych.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego



PARTNER



PATRONI MEDIALNI

